

Valhelmtesten/4

Women in Science/7

Zweefvliegen/15

21 september 2006 / jaargang 49

Cursor 3

- /3 Ontwerpwedstrijd gestaakt
- /3 Eerste TU/e-baby onthaald op gebak
- /11 English page
- /13 Filmfanaten gezocht met een passie voor filmtechniek
- /14 Geen Haagse hulp voor trage doctoraalstudent

Informatie- en opinieblad van de Technische Universiteit Eindhoven. Redactie telefoon 040-2472961 e-mail cursor@tue.nl

Reorganisatie communicatie

Het College van Bestuur wil op korte termijn alle communicatiemedewerkers van de TU/e onderbrengen in een nieuw te vormen Communicatie Expertise Centrum (CEC). Het reorganisatieplan moet eind november vastgesteld worden en zal volgens collegevoorzitter ing. Amandus Lundqvist geen arbeidsplaatsen kosten.

Momenteel zijn de communicatiemedewerkers nog verdeeld over het Communicatie Service Centrum (CSC) en de faculteiten. Aanleiding om de communicatiesector op de schop te nemen, was volgens Lundqvist een groeiende onvrede, zowel op centraal niveau als binnen de faculteiten, over de wijze waarop de communicatie in brede zin binnen de TU/e functioneert. Eind 2005 werd daarom adviesbureau Van der Hilst Communicatie ingeschakeld. Het bureau meldt in haar eindrapport dat communicatiebeleid en -uitvoering weer onder één paraplu gebracht moeten worden. De scheiding waarvoor is gekozen bij de AVA-operatie in 2001, heeft alleen maar tot grote onduidelijkheid geleid, aldus de nota. Ook moet er in samenspraak met de faculteiten en diensten zo snel mogelijk een corporate communicatiebeleid ge-

formuleerd worden. Er zijn op dit moment geen gemeenschappelijke kaders en doelen, die houvast bieden. Dat zorgt voor onzekerheid bij de medewerkers. De medewerkers zelf moeten hun klanten pro-actief gaan benaderen. Dat wil volgens Van der Hilst zeggen 'creatief meedenken met de klant'. Volgens het rapport is er nu geen *eagerness* om de klant een stapje voor te zijn.

Faculteiten

De samenwerking tussen de communicatiemedewerkers van de faculteiten en die van de centrale communicatiedienst moet ook beter. Van der Hilst denkt dat te bereiken door centrale accountmanagers voor een aantal faculteiten verantwoordelijk te maken en ze te koppelen aan de decentrale medewerkers. Binnen het huidige CSC moet er meer afstemming en samenhang komen. Overigens registreert Van der Hilst een gebrek aan centrale regie. Daardoor is het bijna onmogelijk om universiteitsbrede thema's en projecten op te pakken. Het adviesbureau acht bijscholing van het huidige personeel op enkele plekken noodzakelijk. Deze week zijn de medezeggenschapsorganen van de TU/e op de hoogte gebracht van de plannen./ ●

Volgende week in Cursor meer aandacht voor dit onderwerp.

Bhv-oefening met 'slachtoffers'

Een verwarde vrouw rent voorbij. Ze is zwaar in paniek en wordt door een BHV'er (bedrijfs hulpverlener) naar buiten begeleid. In het Ceres-gebouw loopt nog een man rond met een bebloede hand. Een EHBO'er ontfermt zich over hem. Is de TU/e getroffen door een groot ongeluk? Nee, het is maar een oefening. Maar wel een van de grootste die ooit op het TU/e-terrein zijn gehouden. Gerard Harkema van de faculteit Technische Natuurkunde is ploegleider van de ploeg BHV-ers die het Ceres-gebouw ontruimen. Hij heeft deze dag allemaal andere mensen in zijn team dan normaal. "Daarom is dit zo'n nuttige dag. Het is heel leerzaam om eens met een ander team uit te rukken naar een 'calamiteit'", vindt hij. "Je leert er dynamischer

door denken en beter communiceren. Daarnaast is de dag ook ontspannend en leer je de BHV-ers van andere gebouwen ook eens kennen." Uiteindelijk nam een kwart van alle bedrijfshulpverleners op het terrein deel aan de oefening. Zij gingen in vier groepen verschillende locaties af waar een calamiteit in scène was gezet. Daarbij werden LOTUS-slachtoffers ingezet (Landelijke Opleiding Tot Uitbeelding van Slachtoffers). Deze acteurs zijn er speciaal voor opgeleid de rol van gewonde zo natuurgetrouw mogelijk neer te zetten.

Foto: Bart van Overbeeke

Prinsjesdag: geen feest voor het hoger onderwijs

De nieuwe onderwijsbegroting van de rijksoverheid, die afgelopen dinsdag werd gepresenteerd, bevat nauwelijks verrassingen voor het hoger onderwijs. Weliswaar gaat er in 2007 meer geld naar universiteiten en hogescholen, maar daarmee moeten ze wel meer studenten bedienen.

De OCW-begroting voor 2007 brengt het hoger onderwijs weinig nieuws. "Minister Van der Hoeven en staatssecretaris Bruins trekken eenmalig ruim een half miljard extra voor onderwijs uit" opent de vrolijk opgemaakte OCW-courant waarin het ministerie de begroting toelicht. Wie doorleest ziet snel dat dit bedrag over meerdere jaren wordt uitgesmeerd, zodat de jaarlijkse extra investering tegenvalt.

Het wetenschappelijk onderwijs komt er wat de extra's betreft bekaaid af. De universiteiten krijgen er ten opzichte van het lopende begrotingsjaar zestig miljoen euro aan onderwijsmiddelen bij. Dat geld wordt voornamelijk gereserveerd voor internationalisering en het aantrekken van topstudenten.

Nieuw op de begroting - en geheel gereserveerd voor de universiteiten - is het extra budget voor rendementsverhoging en het bevorderen van excellent onderwijs. Dat geld (vijf miljoen euro in 2007, oplopend tot vijftien miljoen euro in 2010) komt uit de aardgasbaten. Verder gaat er meer geld naar de onderzoeksmasters. Voor deze meerjarige programma's is komend jaar meer dan tien miljoen euro beschikbaar; ruim twee

keer zoveel als in 2006. Om het vrije ondernemerschap te bevorderen reserveert het kabinet in 2007 twintig miljoen euro voor de oprichting van zogenoemde 'centres of entrepreneurship' bij universiteiten en hogescholen. Het geld is afkomstig uit de aardgasbaten en staat niet op de eigen begroting, maar op die van het ministerie van Economische Zaken.

Een groot deel van deze begrotingsposten is bestemd voor het hele hoger onderwijs. Het budget voor buitenlandse wervingscentra voor het Nederlandse hoger onderwijs is met ruim drie miljoen euro opgevoerd tot bijna 7,5 miljoen euro, maar daar profiteert ook het hbo van. En ook de 8,1 miljoen euro voor internationaal excelleren - een pro-

gramma waarmee onder meer buitenlandse topstudenten worden geworven voor Nederlandse opleiding - moeten de universiteiten delen met de hogescholen.

In de voorjaarsnota stond al dat het hoger onderwijs meer geld krijgt om de stijgende studentenaantallen op te vangen. Voor komend jaar krijgen universiteiten er 5,4 miljoen euro bij en hogescholen 37,3 miljoen. Dit bedrag loopt in 2010 op tot 55,5 miljoen voor de universiteiten en ruim 117 miljoen euro voor de hogescholen. Het wetenschappelijk onderwijs staat in 2007 voor ongeveer 3,5 miljard op de OCW-begroting. De universiteiten krijgen daarmee krap zestig miljoen euro meer dan in 2006. (HOP)/ ●

'Drank niet oorzaak coma student'

Ze staan erom bekend bij De Telegraaf: soms schrijven ze het nieuws iets te scherp op, zeker als het studenten betreft. Zo werden de strubbelingen tussen ESC en SSRE, in mei dit jaar, door De Telegraaf met vette letters bestempeld als 'studentenoorlog in Eindhoven'. Afgelopen zaterdag bracht de krant het bericht dat een student van het Utrechtse corps (USC) in coma raakte na een zuilpartij op Texel, tijdens een werkkamp. En vervolgens drie weken op de intensive care verbleef. Het verhaal zou de doofpot ingegaan zijn, op verzoek van de ouders. Klopt niet, reageert het USC. De jongen had een aandoening van de alvleesklier en dat was de boosdoener die hem in het ziekenhuis deed belanden. In hoeverre drank een rol heeft gespeeld, is onbekend. Om geheimhouding zou in ieder geval niet gevraagd zijn. Een woordvoerder van de Universiteit Utrecht reageert laconiek. "We hebben al een gesprek met het USC gehad. Het bericht van De Telegraaf was tendentieus en stond vol onjuistheden. Deze student was ziek. Dat kan iedereen gebeuren en daar staat de universiteit buiten."

Herman Assink

‘Hoempapa met Spaans temperament’

Chris van de Graaf
Foto: Bart van Overbeek
In 2001 zag hij een repetitie van de Tuna en onmiddellijk was hij verkocht. Inmiddels bespeelt Herman Assink gitaar, laúd en bandurria. Omdat hij alsmaar meer wil, neemt hij ook af en toe de trekharmonica ter hand. Wat voor hem niet héél moeilijk is gezien zijn ervaring met toetseninstrumenten. Heeft hij geen instrument in de buurt, dan kan hij nog altijd zingen.

De vijfdejaarsstudent Industrial Design vertelt over Tuna en de passie van de Spaanse muziek. Tuna is een heel leven, zo blijkt wanneer Herman Assink verhaalt over de avonturen die hij beleeft in Eindhoven, maar vooral ook buiten de stad, wanneer hij met andere leden van het muziekgezelschap op pad gaat. Bijvoorbeeld de ‘ontgroening’, waarbij nieuwe leden zich gedurende enkele dagen

zonder geld moeten redden ergens buiten Nederland. Ze moeten er leven van de muziek. Met drie andere tuno's liftte Assink onder meer naar Brussel alwaar ze wat zaten te spelen toen een aantal meisjes zich bij de jongens meldde. De tuna werd op sleptouw genomen en kon in het studentenhuis van de meiden overnachten. In cafés verdienen ze honderden euro's, ruim voldoende voor een luxe stedentrip. Dezelfde verhalen vertelt Assink over reises naar Duitsland, België, Engeland, Spanje en Portugal. Het leven als tuno brengt hem binnenkort zelfs naar Thailand, waar hij met de groep op een bruiloft gaat spelen. Optredens geeft de tuna gemiddeld veertig keer per jaar. Het brengt ze door het hele land op bruiloften, verjaardagen en bedrijfsfeesten. Met liefde brengen ze de muziek, maar met dezelfde liefde verdienen ze een mooie cent. Niets daarvan gaat

naar de individuele leden - alles komt ten goede aan de verenigingskas. Hieruit worden bijvoorbeeld de muziekinstrumenten betaald, bezoeken aan tuna-festivals, cd-opnames en de bijzondere pakken, waarmee de tuno's zich onderscheiden van andere studenten, maar ook van tuna's uit andere steden en landen. Een leven om jaloers op te zijn, dat van de 25-jarige student uit Eindhoven. Centraal in dat leven staat de muziek, de voornamelijk Spaanse en Portugese volkmuziek. Waarom Assink werd gegrepen door de liederen is moeilijk uit te leggen. “Het is een soort volksmuziek met de nodige hoempapa hier en daar. Sommige nummers hebben Zuid-Amerikaanse ritmes. Het zijn pakkende melodieën, met momenten van opzettelijke stiltes die je verwachtingspatroon doorbreken en een soort Spaans temperament losmaken”, verklaart hij. De ken-

nismaking met tuna heeft zijn creatieve leven ook drastisch veranderd. “Ik luisterde de eerste jaren helemaal geen muziek meer. De enige muziek die hoorde, was de muziek die ik zelf maakte. Ook tekende ik vroeger zeker een uur per dag. Nu teken ik niks meer. Muziek maken is voor mij waardevoller dan tekenen.” Misschien is het het contact met anderen dat hem heeft veranderd, zegt Assink. “Tekenen en muziek luisteren doe je alleen. Terwijl het maken van muziek, zeker voor publiek, je een band met anderen geeft.” Assink beschrijft hoe hij tijdens een concert oogcontact had met een vrouw die met betraande ogen luisterde naar de muzikanten. Als Assink haar aankeek, zag hij de tranen in haar ogen opkomen. Om te voorkomen dat ze in huilen zou uitbarsten, ontweek hij meermaals haar blik. Een ander hoogtepunt speelde

zich af op het Onze Lieve Vrouweplein in Maastricht. Daar zat hij tijdens een festival met de tuna op de instrumenten te tokkelen. “Er kwam een paar mensen omheen staan. Toen nog een aantal. Een stukje verderop stonden andere tuno's die ook gingen spelen. De groep groeide aan tot het plein vol was, misschien wel drieduizend mensen die stonden te luisteren naar onze muziek. Dat is ongelooflijk.” Morgen begint het tuna-festival in Eindhoven. Een hoogtepunt zal voor Assink de ontmoeting zijn met andere tuna-groepen uit Europese landen. Want in de afgelopen jaren is hij bij acht van die gezelschappen op bezoek geweest of ze kwamen bij hem over de vloer. Daarbij maakte hij vrienden. En daarmee is het sociale leven van de tuno in kaart gebracht. Met de tuna krijg je niet alleen een gezelligheidsvereniging - je krijgt er een hele Europese vriendengroep bij./ ●

Cursor/Colofon

© 2006. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur. De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen te wijzigen.

Redactie Han Konings (hoofdredacteur), Chris van de Graaf, Jim Heirbaut, Ivo Jongasma, Brigit Span (eindredacteur), Monique van de Ven, Enith Vlooswijk **Aan dit nummer werkten verder mee** Elke van Cassel, Ruben Libgott, Benjamin Ruijsenaars, Anouck Vrouwe, Paul Weehuizen **Foto's** Bart van Overbeek, Bram Saey **Lay-out** Esther Valk **Redactieraad** prof.dr.ir. Maarten Steinbuch (voorzitter), drs. Joost van den Brekel, Agnes van Hemert (secretaris), prof.dr.ir. Han Meijer, Wouter Schilpzand **Basisvormgeving** Koos Staal bno **Druk** Drukkerij E.M. de Jong B.V. Baarle-Nassau **Advertenties** Bureau Van Vliet BV, Passage 13-21, 2024 KS Zandvoort, tel. 023 - 5714745 **Redactie-adres** TU/e, W-hal 1.25, postbus 513, 5600 MB Eindhoven, tel. 040 - 2472961/2474020, e-mail: cursor@tue.nl, www.tue.nl/cursor. Cursor is aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP)

De week van/Roy

Roy Arts is student Technische Bedrijfskunde en hagenieuw bestuurslid van studievereniging Industria.

Maandag

Om 9.00 uur begonnen met onze bestuursvergadering: eerst de week besproken en actiepunten verdeeld. Na de vergadering heb ik me bezig gehouden met het beantwoorden van e-mails en een presentatie voor bedrijven gemaakt.

Dinsdag

Vanochtend een afspraak met VanDerLande Industries gehad, een kort maar nuttig gesprek over de promotie van hun symposium. Om twee uur had ik een afspraak met hoofdsponsor PricewaterhouseCoopers te Amsterdam. Gezellig gepraat over het studentenleven en het bedrijf. Het laatste kwartier nog wat zakelijke afspraken gemaakt. De geplande constitutieborrel van Protogoras werd helaas afgeblazen door de brandweer.

Daarom zijn we maar wat gaan drinken bij de opening van kunstvijver SOH19. Na een maaltijdsalade bij Industria naar het feest van ‘Van der Waals’ geweest.

Woensdag

Gesprekken en afspraken van dinsdag uitgewerkt en mails beantwoord. Tijdens de pauze een vergadering gehad met de oude en de nieuwe Atlas-commissie. Na deze afspraak was de Gala-commissie aan de beurt en heb ik samen met ze naar het sponsorbeleid gekeken. In de avond ter kennismaking lekker gegeten met het bestuur van de alumnivereniging. Na dit gezellige etentje nog een bezoekje aan café De Baron gebracht om de dag mooi af te sluiten.

Donderdag

De kamer van Industria om 9.00 uur geopend; koffie gezet en aan het werk. Tot de borrel om 16.00 uur heb ik via mail en telefoon contact gehad met bedrijven. In

de middag gezellig geborrel in Villa BDK. Na de borrel was er een BBQ van onze internationale onderverening Interactie en is er gefeest op het Stratumseind.

Vrijdag

Vroeg op met last van de dag ervoor, maar toch werd er begonnen aan het kennismakingsronde met het personeel op de faculteit. Vrijdagmiddag een afspraak met een nieuw, groeiend consultancybedrijf dat erg enthousiast met ons wilde gaan samenwerken. Om 18.00 uur zat de werkdag er weer op nadat de eerste contractjes gemaakt en verstuurd waren. Vrijdagavond met mijn vrienden van ‘thuis’ nog rustig een biertje gedronken.

Ontwerpwedstrijd gestaakt vanwege matige inzendingen

De prijsuitreiking voor de rolstoel-ontwerpwedstrijd, die zou plaatsvinden tijdens de publieksdag op 1 oktober, gaat niet door. De jury vindt de twaalf ingezonden ontwerpen van een te laag niveau om de hoofdprijs van 2500 euro uit te reiken. Er kwam overigens geen enkele inzending vanuit de TU/e zelf binnen.

De bestuurscommissie voorzieningen gehandicapten (BCVG) van de TU/e had de wedstrijd uitgeschreven in het kader van het jubileum van de universiteit. Hiertoe heeft de commissie begin dit jaar aan alle Europese onderwijsinstellingen, ingenieursbureaus en fabriekanten die iets van doen hebben met medische toestellen een folder gestuurd over de wedstrijd. Dat

leverde twaalf inzendingen op, waarvan drie uit het buitenland en negen uit Nederland. Secretaris van de jury ir. Michiel Ham noemt het aantal inzendingen 'teleurstellend' en het feit dat er niet één inzending vanuit de TU/e was 'wraag'.

De ontwerpen moesten voldoen aan de volgende criteria: innovatief, aantrekkelijk ontworpen, comfortabel en uitvoerbaar. De achtergrondgedachte van de BCGV was dat er veel aan gebouwen wordt aangepast voor rolstoelgebruikers, maar dat het mischien handiger zou zijn om een nieuwe rolstoel te ontwerpen, die meer kan dan de conventionele rolstoel.

In de jury zat onder meer een rolstoelgebruiker. Voor een typering van de kwaliteit van de inzendingen haalt Ham een uit-

spraak van haar aan. "Ik zou mijn rolstoel niet willen inruilen voor het beste ontwerp dat hier bij zit", zou ze gezegd hebben. Volgens Ham bood geen enkele inzending een daadwerkelijke verbetering van de huidige rolstoel. Ook voldeden de ontwerpen niet aan de gestelde criteria. De zes-koppige jury vindt de kwaliteit ook te laag om een troostprijs toe te kennen. De geplande tentoonstelling van de ontwerpen, op de publieksdag, is geschrapt. De twaalf deelnemers zijn afgelopen week op de hoogte gebracht.

De BCGV wil overigens wel nog naar andere wegen zoeken om een innovatief rolstoelontwerp tot stand te brengen. Een alternatief doel voor de 2500 euro prijzengeld, is er nog niet. / ●

Niet iedereen deelt vrees voor overlast van Bunker

De buurtbewoners van de Bunker zijn niet unaniem van mening dat de studentenverenigingen te veel overlast veroorzaken. De actie van Sytze van der Velde van de bewonerscommissie Oogcontact om de gemeente gezamenlijk een brief te sturen, heeft dan ook niet de steun van alle bewoners van de Bisschopsmolen.

In het Eindhovens Dagblad van donderdag 14 september stond dat buurtbewoners van de Bunker bevreemd zouden zijn over een toename van de overlast als in juli 2007 ook de cultuurverenigingen er hun intrek in nemen. Navraag in de Bisschopsmolen, de straat direct naast de Bunker, leert dat de kwestie genu-

anceerder ligt. Zeker niet alle bewoners zijn ontevreden over de contacten met de studentenverenigingen. Een echtpaar dat er al acht jaar woont en liever anoniem blijft zegt dat het ontzettend meevalt. "Tijdens de Intro rammelen hier ook wel eens de kopjes in de kast, maar je weet dat dat maar één keer per jaar is. Om elf uur is het al weer rustig", zeggen ze. "Wij denken dat je tolerant moet kunnen zijn. Dat is hier in de straat ook de breed gedragen mening. De heer Van der Velde woont hier nog geen jaar en is blijbaar overvallen door de situatie. Onze contacten zijn goed, evenementen worden schriftelijk aangekondigd. Als er klachten zijn, zoals over huisvuil dat te lang blijft liggen, zijn de stu-

denten daar ook goed op aan te spreken. Ze lossen het dan ook op."

Hans van Groesen, lid van de bewonerscommissie, denkt dat de plek waar Van der Velde zit, net bij de uitgang van het pleintje bij de Bunker, het ongunstigst ligt in de straat. "Van der Velde heeft het meest te maken met de overlast en heeft daar direct werk van gemaakt. Maar het is vaak overlast veroorzaakt door enkele individuen, waar de verenigingen naar eigen zeggen geen vat op hebben." Sytze van der Velde zelf was niet bereikbaar. Het plaatsen van een geluidswal ziet volgens Van der Groesen de hele straat niet zitten. Het verzetten van de ingangen van Demos en de SSRE naar de Kennedylaan zou volgens hem heel veel schelen. / ●

Goedkoop en legaal muziek downloaden met Surf

Studenten kunnen voortaan voor 8,95 euro muziek downloaden op de website Surf2Music. Ze krijgen voor dat geld toegang tot een databank waarin de belangrijkste platenmaatschappijen straks ruim één miljoen nummers ter beschikking stellen. Voor iPod-gebruikers is de site niet geschikt.

Surf2Music is een initiatief van Surf, het samenwerkingsverband van hogescholen en universiteiten op ict-gebied, de grote platenmaatschappijen en muziekrechtenorganisatie

Buma/Stemra. Het initiatief is bedoeld als het goedkope antwoord op het illegaal downloaden van muziek. Volgens Surf biedt de site veel voordelen: de muziek is gegarandeerd virusvrij, de download-snelheid is hoog en de kwaliteit ook.

Er zijn twee opties: wie alleen naar muziek wil luisteren, krijgt voor 6,95 per maand 'stream'. De gekozen muziek wordt dan niet naar de pc gekopieerd. Voor twee euro meer mag de muziek worden binnengehaald en op een MP3-speler worden gezet. Helaas levert Surf2Music

de muziek alleen als Windows-bestanden, die niet kunnen worden afgespeeld op de populaire iPod van Apple. Het afspeelen van de bestanden via cd of dvd is evenmin toegestaan.

De universiteiten en hogescholen voeren momenteel gesprekken over instellingscontracten, zodat ze hun studenten gratis toegang kunnen geven tot de site aanbieden. Surf2Music is ook beschikbaar voor mensen die niet studeren. Die betalen 9,95 euro voor het beluisteren van de site en 14,95 euro voor het downloaden. (HOP) / ●

Eerste TU/e-baby onthaald op koffie en gebak

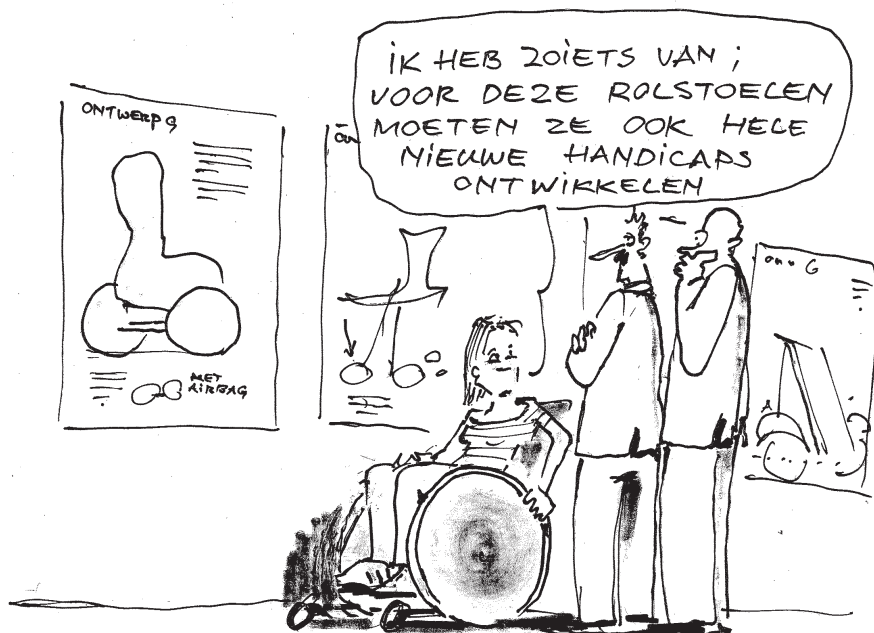
Alinda van der Spank (links) was in 1956 de allereerste secretaresse in dienst van de Technische Hogeschool Eindhoven. Haar dochter, Monique van der Spank (op de foto met haar zonen Tom en Jaap), werd woensdag 20 september even in het zonnetje gezet als zijnde de eerste TU/e-baby. Monique viert op 2 oktober aansaande, net als de TU/e dit hele jaar al doet, haar vijftigste verjaardag. Het initiatief voor dit opmerkelijke eerbetoon is afkomstig van Ria Overwater, officemanager bij TDO. Overwater is ook lid van het Secretaresse Support Team van TU/e, en die club organiseert op 10 oktober een Secretary TU/esday voor alle secretaresses die ooit werkzaam zijn geweest aan de TU/e. Op die manier kwam ze er ook achter dat Monique de eerste baby was die binnen de gelederen van het TU/e-personeel ter wereld kwam. En volgens haar moeder, nu 72 jaar oud, was dat zelfs letterlijk binnen de muren van de instelling, want het gezin Van der Spank woonde destijds in een pand

aan de Stratumsewijk, dat werd gebruikt door de toenmalige hogeschool in oprichting. "Zwangerschapsverlof had ik maar een paar weken, want ik kon het werk ook vanuit mijn huiskamer doen, of ik liep even naar het kantoor." Volgens Van der Spank senior waren hier ook vijf slaapkamers ingericht voor hoogleraren die buiten Eindhoven woonden en werd er gezamenlijk ontbeten in de bibliotheek. Zij was secretaresse voor de curator en eerste secretaris van de TH, de heer Wijffels, vader van de eerste TH-student Hans Wijffels. "Hij en zijn broer kwamen ook geregeld bij ons over de vloer om thee te drinken." Dochter Monique ontving enkele cadeaus uit handen van prof.dr.ir. Jan Blom, voorzitter van de jubileumcommissie. Zelf heeft ze nooit een directe band met de TU/e gehad.

Foto: Bart van Overbeeke

Ach en Wee

.. INZENDINGEN ROLSTOEL ONTWERP WEDSTRIJD VER ONDER DE MAAT....

Valhelmproeven met een gelhoofd

Valhelmtesten/**Gerard Verhoogt**
Foto/**Bart van Overbeeke**

“Een van de problemen bij het onderzoek naar hersenletsels is dat je dit onderzoek niet kunt doen op mensen. Daarom moet je je baseren op experimenten en simulaties. Maar de praktijk blijkt altijd complexer dan een computersimulatie.” Zegt promovendus ir. Eric van den Bosch. Hij bouwde voor zijn proefschrift ‘Crash Helmet Testing and Design Specifications’ onder meer een nieuw kunsthoofd, dat meer op een echt hoofd lijkt en betere data oplevert. Met als hoofddoel: veiligere helmen.

Jaarlijks sterven er in Europa zo'n 5000 motorrijders door ongevallen, negen procent van alle verkeersdoden. Het dragen van een helm verlaagt de kans op een fatale afloop met ongeveer 50 procent. “De laatste decennia zijn er standaarden ontwikkeld om de helmkwaliteit te garanderen. Daarvoor worden valproeven gebruikt, maar de daarmee ontwikkelde standaarden zijn meer het resultaat van praktische compromissen dan van wetenschappelijk onderzoek.” Zegt onderzoeker Van den Bosch. Volgens hem hebben de meeste van die valproeven een aantal tekortkomingen. Zo zijn nieuwe en mogelijke betere letselcriteria, die voort zijn gekomen uit onderzoeken aangaande letselbiomechanica, er nog niet in verwerkt. Ook zijn de eigenschappen van het menselijk hoofd niet goed gerepresenteerd, omdat er bij valproeven een kunsthoofd van aluminium wordt gebruikt. Dat hoofd is tamelijk star, waardoor je de flexibiliteit van de hersenen en de schedel niet goed onderzoeken. Bovendien is de interactie tussen het hoofd en de helm niet goed gemodelleerd.

Resultaat is dat er vaak meer letsel schade ontstaat bij ongevallen dan de schade die door de valproeven voorspeld wordt. De proeven meten alleen verplaatsende bewegingen, recht op en neer. Maar vaak treedt er ook rotatie op, omdat het hoofd bij een klap meedraait en weer ‘terugveert’. Bij de bestaande valproeven wordt deze beweging niet gemeten, terwijl deze beweging wel tot letsel kan leiden. En wel een ander soort letsel dan bij verplaatsende bewegingen. Door rotatie verschuiven de hersenen ten opzichte van de schedel, wat resulteert in kapotte bloedvaten of zelfs hersenen die (deels) scheuren.

Valtoren

Van den Bosch bouwde zelf een valtoren, waarmee hij niet alleen de versnelling, maar ook de rotatie van het hoofd bij een val of botsing wilde meten. Tevens ontwierp hij een nieuw kunsthoofd. Daarbij moest hij kiezen. Van den Bosch: “Als je het kunsthoofd even complex maakt als een echt hoofd, zou dat veel te duur worden. Dus moest ik een vereenvoudigde versie maken.” Uiteindelijk

besloot hij een hoofd te maken met een vervormbare schedel en met ‘hersenen’ van gel. Daarin zaten kogeltjes waarmee de vervorming gemeten kon worden. Tijdens de val maakte een röntgentoestel 3D-opnamen met duizend beelden per seconde. Het apparaat ziet de vervorming door te kijken naar de verplaatsing van de kogeltjes. Helaas leverde het nieuwe hoofd niet de gewenste resultaten op. Het röntgenapparaat kon namelijk niet alle kogeltjes tegelijk volgen. De testen leverden desondanks de nodige informatie op, die het computermodel van Dave Brands (zie verderop) aanvulden.

G-krachten

Een ander onderdeel van het onderzoek betreft het polystyreen in de helm, dat bij ongevallen de schokken absorbeert. Waarbij de vraag is: pak je stug materiaal, met een hoge dichtheid, of juist lichter materiaal? Licht materiaal vangt klappen goed op bij lage snelheden, maar bij hogere snelheden slaat het hoofd er als het ware doorheen, om vervolgens tegen de harde helmschaal te knallen. Voor

hogere snelheden ben je dus beter af met stugger polystyreen.

De Europese norm voor helmproeven schrijft voor dat valproeven worden gedaan bij een snelheid van 7,5 meter per seconde (27 kilometer per uur). Dat lijkt erg laag, gezien het feit dat motorrijders meestal wel wat harder rijden. Maar, legt Van den Bosch, een motorrijder valt meestal naar de zijkant. Dus de kracht van de klap waarmee het hoofd tegen de grond komt, wordt vooral bepaald door de val opzij en niet door de snelheid vooruit. De belangrijkste parameter hierin is de versnelling. Of eigenlijk: de ultrasnelle vertraging van 27 naar nul kilometer per uur. Die vertraging mag niet groter zijn dan 275 g, ofwel 275 maal de zwaartekrachtversnelling. Boven die grens bestaat een gerede kans op dodelijk hersenletsel, wanneer deze langer dan enkele milliseconden aanhoudt. Dat lijkt belachelijk veel, 275 g, want een straaljagerpiloot overleeft 9 g ternauwernood. Maar bij piloten treedt die kracht veel langer op, namelijk enkele seconden. Een gangbare maat om letsel schade te voorspellen is het Head Injury Criterion

Kinderen toekomstige consumentenelektronica

Stel dat je ziek bent, maar toch de les wilt volgen. Wat voor apparaat zou je daarvoor bedenken? Promovendus drs. Wouter Sluis-Thiescheffer legt de vraag voor aan tienjarigen tijdens zijn onderzoek naar methoden om ideeën te genereren. De voorlopige resultaten wijzen erop, dat knutselen een goede manier is om te brainstormen.

Een gevleugelde camera die elders de les opneemt. Of een machine die hologrammen van zieke leerlingen de klas instuurt. En wat te denken van nepmoedervlekken met apparaatjes om ongezien mee te communiceren? Ideeën, kortom, die te gek zijn om op een technische universiteit bedacht te zijn. Promovendus drs. Wouter Sluis-Thiescheffer van de faculteit Industrial Design heeft er dagelijks mee te maken. Hij laat kinderen brainstormen over de vraag, hoe je met behulp van een apparaat thuis een les in de klas kunt volgen, of deel kunt nemen aan een werkgroepje zonder fysiek aanwezig te zijn. Hij koos voor kinderen, omdat steeds meer consumentenelektronica zich richt op kinderen. “In mijn onderzoeksgroep onderzoeken we, hoe kinderen zelf een rol kunnen spelen in de

wereld van volwassen ontwerpers.” De onderzoeker is geïnteresseerd in de vraag hoe je toekomstige gebruikers, en dan vooral kinderen, kunt stimuleren om zo veel mogelijk verschillende, vernieuwende ideeën te spuien van een bepaalde kwaliteit. “Je kunt met de gebruikers in een kring gaan zitten en ze samen laten nadenken”, vertelt Sluis-Thiescheffer. “Maar het gevaar is groot dat ze elkaar gaan napraten.” De gebruikers individueel spreken is ook mogelijk, maar dat kost veel meer tijd. In beide gevallen kampt de onderzoeker met het probleem, dat niet iedereen zich even makkelijk uitdrukt in woorden. “Volgens een Amerikaanse wetenschapper, dr. Howard Gardner, heeft iedereen acht verschillende typen intelligentie”, legt de onderzoeker uit. “Ieder van ons ontwikkelt tijdens zijn leven drie of vier typen sterker dan de andere.” Op scholen worden traditioneel de verbale en logisch-mathematische intelligentie aangesproken, maar sommige kinderen leren makkelijker als ze worden gestimuleerd via hun muzikale, ruimtelijke of lichamelijke intelligentie. De meest effectieve methode om mensen ideeën te laten communiceren, is dus

wellicht een methode die zo veel mogelijk intelligentieniveaus tegelijkertijd aanspreekt.

Knutselwerkjes

Sluis-Thiescheffer nam de proef op de som. Aan kinderen uit groep zeven legde hij groepsgewijs de eerder beschreven opdrachten voor. Elke groep kreeg twee opdrachten. Voor de ene opdracht beschreven de kinderen hun ideeën op papier, voor de andere verwerkten ze hun bedenkels in een knutselwerkje. De kinderen moesten aan afzonderlijke tafeltjes hun eigen ideeën uitwerken. Na afloop van de opdracht kwamen de kinderen weer bijeen om de resultaten met elkaar en met de onderzoeker verder te bespreken. Met behulp van opnameapparatuur legde de Sluis-Thiescheffer de gesprekken en de werkjes vast. “De kids waren razend enthousiast”, vertelt de promovendus. “Ze voelden zich ontzettend serieus genomen en waren onder de indruk van alle apparaten. Je zag dat ze eerst nadachten over bestaande apparaten, zoals webcams. Maar zodra ze doorkregen dat ze hun fantasie mochten gebruiken, kwamen ze helemaal los.” Hij toont foto's van curieuze knutsel-

werkjes, gemaakt van dozen, ballonnen, kurken en ander materiaal. “Dit is het meisje dat een doos had gemaakt, waarin ze dingen kon stoppen die vervolgens terechtwamen in de klas. Zo kon ze gummetjes en lijmballetjes uitwisselen met haar vriendin.” Hoewel het onderzoek nog loopt - zes groepen kinderen namen al deel en acht groepen moeten nog aan de beurt komen - heeft Sluis-Thiescheffer de indruk dat de knutselmethode effectiever is dan de schrijfopdracht. “Als ik de kinderen laat schrijven, blijft het gesprek vaak hangen op een hoog abstractieniveau. Als ze bijvoorbeeld een laptop beschrijven, blijft het onduidelijk hoe die eruit ziet of waar hij staat. Als ik ze laat knutselen, komt dat wel aan bod. Ze worden concreter in de oplossingen die ze bedenken.” Een van de problemen waarover de onderzoeker zich nog wil buigen, is de interferentie van afzonderlijke intelligentieniveaus. De knutselmethode spreekt weliswaar verschillende typen van intelligentie aan, maar is het ook mogelijk om de verschillende soorten intelligentie afzonderlijk te stimuleren? “Dat is heel moeilijk”, legt de promovendus uit. “Om ideeën te communiceren, maak je bij-

vol kogels

(HIC), waarin versnelling en tijdsduur parameters zijn. De grens bij valproeven met helmen is vastgelegd op een HIC-uitslag van 2400. Scoort een valhelm bij testen onder 2400, dan wordt de bescherming beschouwd als voldoende - de kans op dodelijk letsel is gering. Een bepaalde score kan op twee manieren tot stand komen: door een hogere versnelling bij een korte tijdsduur of door een lagere versnelling gedurende langere tijd. Op een van die twee situaties kun je helmen ontwerpen, namelijk door te variëren met de dichtheid van het polystyreen.

Volgens de onderzoeker kun je een HIC-score van 1400 bereiken door een lagere dichtheid van het polystyreen te gebruiken. Maar dat geldt dan wel alleen bij 27 kilometer per uur. Bij een hardere klap bestaat er een kans dat de HIC-score ruim boven de 2400 uitkomt, doordat het hoofd door het schuim heen slaat. "En dan krijg je een onacceptabele kans op dodelijk letsel", aldus Van den Bosch. "Zo moet je bij een helmontwerp steeds kiezen en variëren met deze dichtheid." Deze kennis resulteert in twee strategieën voor een helmontwerp. De eerste is zodanig dat een helm bij 27 kilometer per uur precies uitkomt op HIC 2400. Die helm geeft bij ongevallen bij die snelheid mogelijk wat zwaarder letsel. Daar staat tegenover dat de helm bij hogere belastingen nog steeds bescherming biedt. Bij de tweede strategie ligt het net omgekeerd: de HIC-score is zo laag mogelijk bij 27 kilometer per uur en geeft dus maximale bescherming bij die snelheid. Maar bij hogere snelheden is er dan weer onvoldoende bescherming.

Optimale bescherming

Wat het extra moeilijk maakt, is dat verschillende soorten belastingen vragen om verschillende dichtheden van het polystyreen. Voor roterende belastingen moet een lagere dichtheid gekozen worden, voor 'recht op en neer'-belastingen een hogere. Van den Bosch: "De optimale helm zou moeten bestaan uit verschillende dichtheden polystyreen-schuim, die verdeeld worden over het hele oppervlak van de helm. Daardoor kan optimale bescherming worden geboden onder wisselende omstan-

digheden."

Al bij al kwam Van den Bosch tot de volgende conclusies. Het is allereerst hard nodig dat er een beter, meer op het menselijk hoofd gelijkend kunsthoofd, wordt ontwikkeld. Op de tweede plaats is het van groot belang dat ook rotaties in het vervolg worden gemeten bij valproeven. De valproeven zelf moeten ook worden uitgebreid. Er zou getest moeten worden bij 7,5 meter per seconde, waarbij de HIC-grens lager zou moeten liggen dan 2400. En er zou getest moeten worden met een HIC-grens van 2400, maar bij hogere valsnelheden.

Onderhoudstechnicus

Van den Bosch studeerde in 1997 bij Werktuigbouwkunde af op een computersimulatie, waarbij hij enkele kleine experimenten deed. Van den Bosch: "Daarom wilde ik met mijn promotie juist de experimentele kant op en dat kon met deze promotieopdracht. Ik kon voortborduren op een afstudeeronderzoek van Dave Brands, die al een parameterstudie met het helmmodel had uitgevoerd, dat als basis heeft gediend voor mijn onderzoek."

In totaal deed Van den Bosch negen jaar over zijn promotie. Na vier reguliere jaren en één jaar extra, hield de subsidie op. Dus moest hij solliciteren en vervolgens aan het werk. Maar noch Van den Bosch, noch de faculteit dacht aan stoppen met het onderzoek. Dus werkte hij door, ook naast zijn werk bij BAMRail, waar hij nu tweeënhalf jaar werkt. Dat is overigens wel geheel ander werk dan hetgeen hij als onderzoeker deed. Van den Bosch: "In een economisch slappe tijd solliciteerde ik bij BAMRail op een hbo-baan. Het werk, onderhoudstechnicus, is tamelijk specifiek en er is geen echte opleiding voor. Je leert het werk vooral door ervaring en een interne opleiding. BAMRail wilde dus wel de garantie dat ik voor langere tijd zou blijven. Mijn collega zorgt nu voor de ervaring, ik zorg voor de frisse kijk op de zaak. En die samenwerking bevalt iedereen uitstekend."

En, rijdt Van den Bosch zelf motor? "Dat wilde ik al lang, maar pas tijdens dit onderzoek is het er daadwerkelijk van gekomen om te gaan rijden." / ●

laten bedenken

voorbeeld toch meestal gebruik van taal." Een ander probleem dat Sluis-Thie-scheffer wellicht nog wil tackelen, is hoe hij de resultaten het best kan aanbieden aan de ontwerper. "Ik kan de ideeën uitschrijven, maar ik kan ook de video-

beelden tonen. Of de werkjes van verschillende kanten fotograferen. Maar momenteel ben ik vooral nog bezig met het uitschrijven van de voorlopige resultaten." / ●

SLUITSTUK

In de rubriek Sluitstuk vertellen afstudeerders over hun afstudeeronderzoek.

Hoeveel werk kan er schuilgaan achter één simpele ja/nee-vraag? Bouwkundestudent Ping Ip kan erover meepraten. 'Onderzoek eens of we nou wel of niet moeten investeren in de Chinese woningmarkt.' Dat was de afstudeeropdracht die vermogensbeheerder MN Services voor haar in gedachten had. "Ik heb alleen naar steden gekeken, maar dan nog praat je over vijfhonderd miljoen mensen. Mijn onderzoek focust op de factoren die beslissend zijn. Ik heb het vastgoedrecht bekeken, en het huurrecht. Hoe zit dat in China? Hoe betalen mensen hun huis - hebben ze hypotheek, wat zijn de voorwaarden? Nog los van de vraag of investeren rendabel is, kun je de Chinese markt wel op als buitenlands bedrijf? Zo blijkt het grondrecht in China anders geregeld dan hier. De overheid kan de grond relatief makkelijk terugvorderen onder de noemer 'algemeen belang'. Dat moet je als buitenlandse investeerder wel weten." Ip is zelf van Chinese afkomst. Tijdens haar studie studeerde zij een half jaar aan de Hongkong University. Haar afstudeerproject deed ze echter vanuit Rijswijk. "Mijn docenten die ik kende in Hongkong kon ik veel

vragen. Verder heb ik talloze gesprekken gevoerd met investeerders en analisten met verstand van Azië, heb ik conferenties bezocht en heel veel literatuur gelezen." De woningmarkt in China is sinds 1998 geprivatiseerd. "De ontwikkelingen gaan snel, dat maakt het zo leuk om nu onderzoek te doen. Zo is Shanghai overgestapt op een nieuw systeem voor de verkoop van stukken grond. Die worden publiekelijk geveild. De bedragen komen vervolgens op een website. Dat is revolutionair - vroeger ging alles onder de tafel. Voor buitenlandse investeerders is het daardoor ineens een stuk makkelijker om grond te kopen." Om de ja/nee-vraag te kunnen beantwoorden, stelde Ip een beslissingsmodel op waarin ze stedelijk China vergeleek met Singapore, maar ook met opkomende landen als India en Maleisië. "Uiteindelijk is mijn conclusie dat er risico's aan kleven, maar dat je er niet onderuit komt om te investeren in de woningmarkt daar. Het is een enorme groeiemarkt." En dat is dus de korte samenvatting van maanden werk. Tekst: Anouck Vrouwe Foto: Bram Saeys

TU's actiefste universiteiten op nieuwe proefschriftensite

De digitale databank van proefschriften die vorige week officieel is geopend, is een enorm succes. Er staan al meer dan elfduizend proefschriften online. De TU/e en de TU Delft nemen daarvan allebei zo'n 2500 titels voor rekening. Surfnet - de internetorganisatie van het hoger onderwijs - meldt verder tienduizend bezoekers per uur. Alle Nederlandse universiteiten doen mee aan het project. De digitalisering van de Nederlandse proefschriften is een aanvulling op de vorig jaar opgerichte website darenet.nl. Daarop werden toen al ruim 40 duizend artikelen van gevestigde topwetenschappers online gezet. Met de online publicatie van de proefschriften worden daar nu de 'beloften' aan toegevoegd.

In Nederland verschijnen op jaarbasis ongeveer 2500 proefschriften. Veel van deze publicaties komen in het archief van de universiteit terecht zonder dat er nog naar wordt omgekeken. Door ze op het net beschikbaar te stellen, denkt Surfnet de toegankelijkheid van de publicaties te vergroten, en Nederland verder te profileren als kennisnatie. Het Promovendi Netwerk Nederland laat in een reactie weten erg blij te zijn met de site en noemt de snel toegankelijke proefschriften 'internationale visitekaartjes'. De voortvarendheid van de TU's staat in schril contrast met de trage reactie uit Maastricht: van deze universiteit zijn pas achttien proefschriften op de site terug te vinden (HOP). / ● www.darenet.nl/proefschriften

Beta PhD-prijs voor Van Leeuwen

Tijdens het congres 'Management of Service Operations' van 14 en 15 september is de Beta PhD Award 2006 toegekend aan dr. Johan van Leeuwen, die aan de faculteit Wiskunde en Informatica promoveerde. Zijn proefschrift beschrijft praktisch relevante problemen in de analyse van telecommunicatienetwerken. De jury noemt het proefschrift 'goed

geschreven', wat ook tot uiting komt in het predicaat 'cum laude'. Van Leeuwen's werk heeft tevens geleid tot een groot aantal publicaties in toptijdschriften. De Beta PhD Award wordt elke twee jaar toegekend aan de schrijver van het beste proefschrift binnen onderzoeksschool Beta. De winnaar ontvangt een certificaat, vijfhonderd euro en een plaquette.

Drie dagen lang Spaanse klanken in Eindhoven

Damesgroep uit Porto op het Tunafestival van 2004. Foto: Bart van Overbeeke

De eerste Mexicaanse tunagroepen zijn al gesig-naleerd, maar morgen - 22 september - barst het achtste Tunafestival pas echt los. Het hele weekend kun je op en rond de Markt van Eindhoven honderden Spaanse, Portugese, Mexicaanse en Nederlandse studenten tegenkomen, die muziek en lol maken.

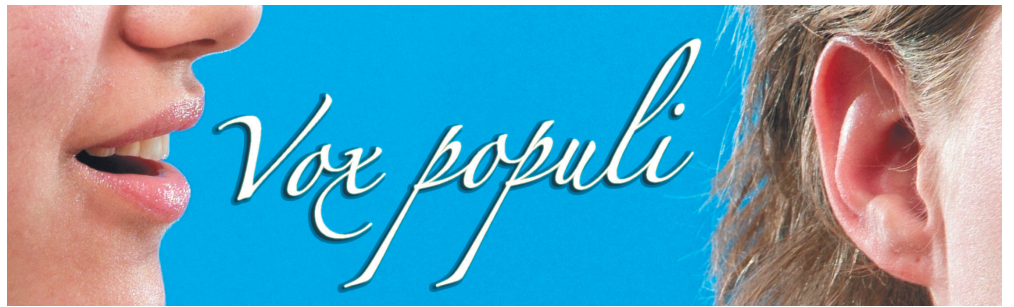
Het Tunafestival begint vrijdag met een 'pasacalle', een muzikale optocht rond de Markt, waarmee de groepen zich presenteren. 's Avonds zijn in een grote tent op de Markt de eerste optredens voor de muzikale wedstrijd, die op zaterdagavond zijn climax heeft met de finale. "Pilsje erbij en genieten maar", aldus pr-vrouw Maartje Brooijmans. "Na de optredens op vrijdagavond is er een groot feest in Café De Wildeman. Voor de muzikanten én voor de Eindhovense studenten. En op zondag dopen de tuna's hun eerstejaars traditioneel in een fontein

op het Catharinaplein. Dat is altijd lachen, dan heb je nog kans dat je een studiegenoot gedoopt ziet worden."

Voor het eerst treden de beste groepen tijdens het festival ook op in Muziekcentrum Frits Philips. Vrijdag zijn vanaf 20.15 uur de prijswinnaars van het vorige festival te bewonderen, samen met La Tunia en een groep afgestudeerden van Tuna Ciudad de Luz. Kaarten zijn à 12,50 euro te krijgen bij het muziekcentrum. Een 'tuna' is een Spaanse studentenvereniging die muziek maakt. Geen serieuze klassieke muziek, maar vrolijke volks- en studentenliedjes met een knipoog. Het belangrijkste bij een tuna is de 'alegría', de vrolijkheid. De tuna-traditie stamt uit het Spanje van de vroege middeleeuwen. Toen waren er nog geen universiteiten en trokken de studenten van professor naar professor. Om de tijd te doden en wat geld of drank te verdienen, maakten groepjes studenten muziek. Een traditie

die nog steeds bestaat in Spanje, waar bijna elke universiteit meerdere tuna-groepen heeft. Eindhoven heeft sinds 1964 Tuna Ciudad de Luz en sinds 1982 de vrouwen-groep La Tunia. Samen organiseren zij sinds 1986 het gratis toegankelijke festival in Eindhoven. Met zo'n vierhonderd muzikanten is het festival het grootste ter wereld in zijn soort. / ●

Zie www.tunafestival.nl

Tijdens zijn openingsrede drukte de rector van de TU/e, prof.dr.ir. Hans van Duijn, de studenten op het hart het maximale uit hun studie te halen. Weg met de middelmaat. Slecht presterende eerstejaars kunnen bovendien een dringend advies krijgen hun boeltje te pakken. Dwang, in de vorm van een bindend advies, is echter nog niet aan de orde. Vox populi stelt: De TU/e is niet gebaat bij middelmaat en dus zou het bindend studieadvies een goede zaak zijn.

Maarten van der Sluis

Bouwkundestudent, senaatslid ESC

"Eenzijds denk ik dat je zo meer druk op de ketel creëert voor de eerstejaars. Daardoor studeren ze wellicht harder. Als je ziet dat mensen in hun vijfde jaar nog propedeusevakken moeten halen, geeft dat zeker een beter studeerklimaat. Aan de andere kant zitten er wel wat haken en ogen aan. Wij van het ESC vinden het mooi als mensen ook nog iets naast hun studie doen. Ik denk dat dat dan minder wordt. Bovendien denk ik dat veel studenten het eerste half jaar hun draai nog even moeten vinden. Een bindend studieadvies na een half jaar vind ik dus veel te vroeg. Ik denk niet dat je met een bindend advies de middelmaat eruit zeeft. De middelmaat, dat zijn mensen die hun tentamens telkens met de hakken over de sloot halen. Mensen die te lui zijn uit hun bed te komen. Die hou je toch. Vooral de mensen die echt slecht presteren zullen afvallen."

Toon Zijlstra

Student Bouwkunde, afkomstig van het hbo en nog bezig met een schakelprogramma

"Ik vind het wel een goede actie. Ik denk dat het een positief effect heeft op de studie. Je maakt sneller een scheiding tussen mensen die potentie hebben en mensen die dat niet hebben.

Aan de andere kant... Het is wel lastig dat je in het eerste jaar vooral veel vormende, algemene vakken hebt, zoals Calculus en Statistiek. Stel, je komt als buitenlands kind op een Nederlandse basisschool. Je spreekt geen Nederlands. Omdat taal een struikelblok is, komen allerlei andere capaciteiten dan niet tot uiting. Dat kan in dat eerste studiejaar ook gebeuren.

Ik vind ook wel dat de universiteit studenten heel goed duidelijk moet maken wat zo'n regeling betekent. Ik ken mensen in Breda die bij Avans Hogescholen studeren. Die hadden ook een negatief studieadvies

gekregen, maar dat was ze helemaal niet duidelijk. Ze hadden alleen een vage brief gekregen en zaten de eerste week vrolijk in de studiebanken, terwijl ze niet eens aan het tweede jaar mochten beginnen."

Marijn Vos

Student bouwkunde

"Ik vind dat de universiteit dat niet zelf moet bepalen. De TU/e heeft belang bij goede cijfers, maar dat moet niet de doorslag geven. Anders krijg je een situatie zoals in Amerika, waar alleen het aanzien nog belangrijk is. Als alle universiteiten een bindend studieadvies zouden hebben, zou ik misschien juist niet kiezen voor de instelling met de hoogste cijfers. Dat je de beste mensen selecteert, zegt namelijk niets over de kwaliteit van het onderwijs. De landelijke regeling die er nu is, dus dat je geld moet inleveren als je je studie niet afmaakt, vind ik goed. Het gaat toch vooral om belastingcenten die je hebt verspild. Maar voor de universiteit is het verder niet zaak om zelf nog te selecteren."

Ir. Wil Kuijpers

Studieadviseur TM

"Ik ben het niet eens met eerste deel van de stelling, wel met het tweede. Wat is middelmaat? De meeste studenten zijn geen hoogvliegers. Ik vind dat we ons op de studenten in het algemeen moeten richten. We moeten studenten stimuleren om zo veel mogelijk van zichzelf te geven. Ook degenen die niet briljant zijn. Veel docenten zouden graag wat betere studenten binnen krijgen, maar we krijgen als TU toch de betere vwo-leerlingen binnen. En daar zullen we het mee moeten doen. En de slechte student die ondanks alles toch door wil studeren, moeten we tegen zichzelf beschermen met een bindend negatief studieadvies. Maar dat gaat om maar vijf tot hooguit tien procent van de studenten."

Bruins voor vier maanden staatssecretaris

VVD'er Bruno Bruins is alsnog beëdigd als staatssecretaris op hoger onderwijs. Hij gaat namens het minderheidskabinet Balkenende-III nog een paar maanden op de winkel van Mark Rutte passen. Die voert sinds begin juli de VVD-fractie in de Tweede Kamer aan. Bruins stond op het punt om toe te treden tot de regering, toen D66 het vertrek van minister Rita Verdonk eiste en daarmee het kabinet in een crisis stortte. Daarop werd de komst van Bruins opgeschort. Toen CDA en VVD voor de periode tot 22 november een regering vormden, kon de voormalige verkeerswet-houder van de gemeente Den Haag alsnog aantreden. (HOP)

Gratis studieboekensite loopt als een trein

De gratis studieboekensite studenten-support.nl is een enorm succes. Het verantwoordelijke Deense Ventus Publishing meldt dat er in een week tijd 40.000 boeken zijn gedownload. Terwijl rekening

was gehouden met 120.000 downloads op jaarbasis. Een woordvoerder van de uitgeverij zegt te zijn overdunderd door het succes. "We hebben al sites in de lucht voor Denemarken, Zweden en Duitsland, maar het succes in Nederland overtreft vooralsnog alles. Naar verhouding worden vier keer zoveel boeken van de site gehaald als in Duitsland." De website biedt nu nog slechts 26 titels aan op het gebied van economie en techniek. Het is de bedoeling dat de site wordt uitgebreid met boeken uit andere vakgebieden. De lezer moet wel voor lief nemen dat er wordt geadverteerd: om de vier pagina's staan advertenties. Ongeveer de helft van de auteurs is Nederlands. (HOP)

"Pedofiele student terecht geweigerd"

De militant pedofiele student Norbert de Jonge, secretaris van de 'pedopartij', is terecht verwijderd van de Radboud Universiteit Nijmegen. De bezwarencommissie van de universiteit heeft het beroep van De Jonge afgewezen. In juni ontzegde het college van bestuur de student ortho-

pedagogiek de toegang tot de universiteit. Zijn openlijke pedofilie schond het vertrouwen van de ouders die hun kinderen naar de universiteit brengen voor orthopedagogische behandeling, zei een woordvoerder. Volgens zijn advocaat discrimineert de RU op seksuele geaardheid. De Jonge zoekt het nu hoger op bij het College van Beroep voor het hoger onderwijs. Dat is in dit soort zaken de hoogste rechtbank. De Partij voor Naastenliefde, Vrijheid en Diversiteit, ook wel de 'pedopartij', streeft naar legalisatie van kinderporno, seksuele voorlichting op de kleuterschool en het afschaffen van de leeftijdsgrens van zestien jaar voor seks met volwassenen. (HOP)

Heineken-prijzen

Op donderdag 28 september reikt de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen in de Beurs van Berlage de Heineken-prijzen voor 2006 uit. De bierbrouwer kent de prijzen tweejaarlijks toe aan wetenschappelijke toppers op hun vakgebied. Regelmatig is het voorgekomen dat winnaars van een Heineken-prijs later de Nobelprijs kregen toegekend. Aan de prijs is een geldbedrag van 150.000 dollar

verbonden. De prijswinnaars zijn Sir Alec Jeffreys (biochemie en biofysica), Mary-Claire King (geneeskunde), Stuart L. Pimm (milieuwetenschappen), Joel Mokyr (geschiedenis), John R. Anderson (cognitieve wetenschappen) en Job Koelewijn (kunst).

"Stormloop van Britten"

De Britse Daily Telegraph voorspelt een stormloop op het Nederlandse masteronderwijs. Het is goedkoper en beter dan het Britse, aldus de krant. "Als de markt in het hoger onderwijs daadwerkelijk enige invloed heeft, en als de afgestudeerde Britse bachelors ook maar half zo slim zijn als we volhouden, dan komt er binnenkort een exodus naar het vasteland", schrijft de krant. En met dat vasteland wordt Nederland bedoeld. Hier kun je bijna iedere masteropleiding in het Engels volgen en de kwaliteit is hoog. Bovendien zijn de kosten laag: vijftienhonderd euro collegegeld is een schijntje, vergeleken met de prijzen in het Verenigd Koninkrijk. Daar betaal je al gauw vier keer zoveel en krijgt er slechter onderwijs. (HOP)

Graag meer vrouwen op de TU/e

Women in Science/**Elke van Cassel**
Foto's/**Bart van Overbeeke**
Illustraties/**Jeannette Bos**

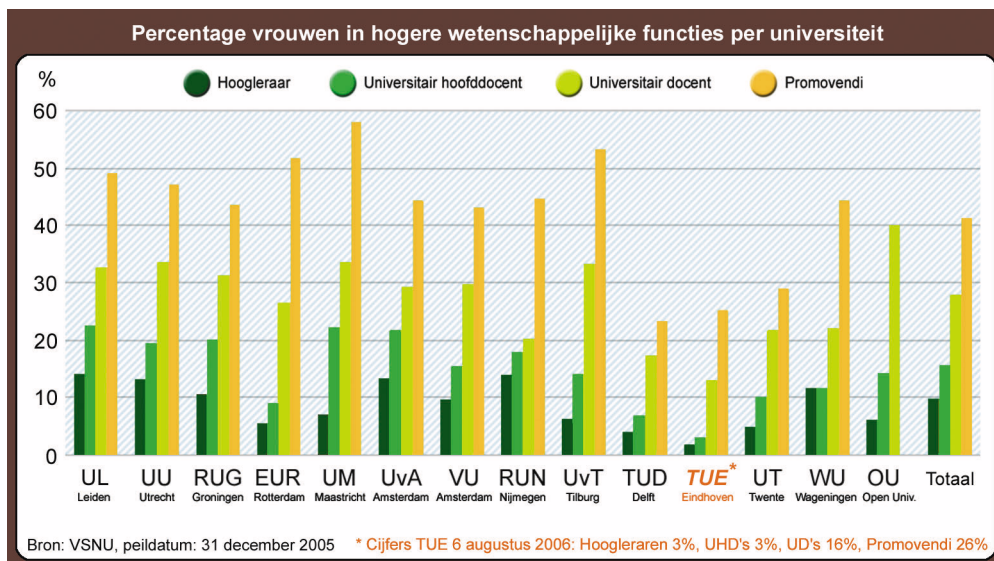
De benoeming van vijf jonge vrouwelijke onderzoekers op de zogeheten 'Women in Science tenure tracks' vormde op dinsdag 12 september aanleiding voor een feestelijke bijeenkomst met als thema 'Women in Science: TU/e in Balance'. Met deze bijeenkomst, de vijf 'tenure tracks' en de lancering van een nieuw netwerk voor vrouwen hoopt het College van Bestuur de doorstroom van vrouwen binnen de TU/e te bevorderen en zo een betere man-vrouw balans te bewerkstelligen. Hoe nodig is dit eigenlijk, en wat vinden de vijf onderzoeksters er zelf van?

Nederland heeft erg weinig vrouwelijke techniekhoogleraren

De constatering dat er aan de TU/e te weinig vrouwelijke wetenschappers waren op hogere functies, vormde de aanleiding voor het 'Women in Science'-initiatief. Rector prof.dr.ir. Hans van Duijn: "Als je wordt geconfronteerd met dat soort berichten en er worden vanuit de overheid doelstellingen geformuleerd, dan kun je als universiteit niet achterblijven."

Heeft de TU/e echt zo weinig vrouwen in wetenschappelijke functies? Uit cijfers van begin augustus blijkt dat 15 procent van de studenten en 26 procent van de promovendi aan de TU/e vrouw is. Maar het aantal universitair hoofddocenten en hoogleraren blijft steken op 3 procent. Hiermee blijft de TU/e achter bij de twee andere technische universiteiten in Nederland, zoals de grafiek bij dit artikel laat zien. Rector Van Duijn wijst erop dat met name Twente een bredere instelling is; naast Chemische Technologie en Elektrotechniek biedt Twente bijvoorbeeld ook Psychologie en Bestuurskunde. "Dit soort rankings zijn vaak wat ongenueanceerd. Je zou eigenlijk de cijfers per faculteit moeten vergelijken." Daarnaast wijst de rector op een aantal recente aan-

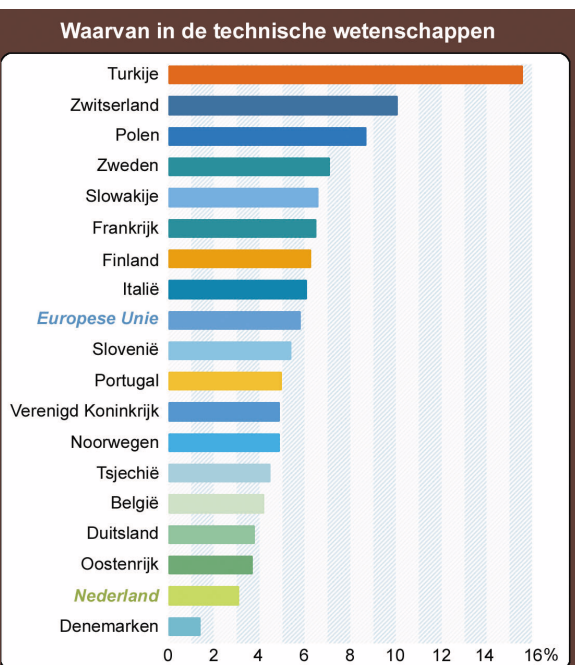
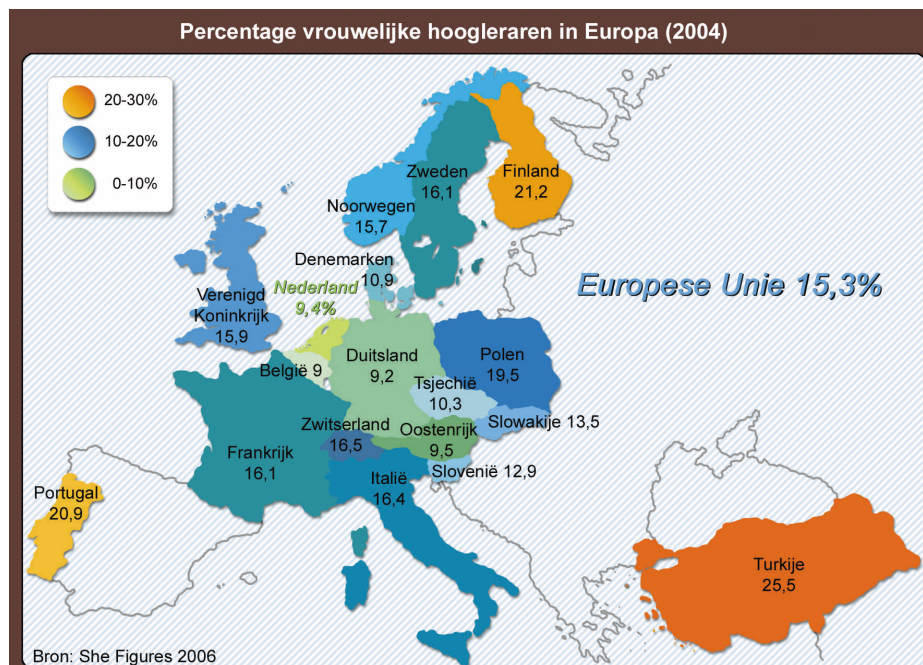
stellingen, waaronder een nieuwe vrouwelijke hoogleraar bij de faculteit Wiskunde en Informatica en een universitair hoofddocente bij Industrial Design.

Europa

De beperkte doorstroom naar hogere wetenschappelijke functies vormt zeker geen specifiek probleem van de TU/e alleen. Het Europese gemiddelde vrou-

welijke hoogleraren ligt op 15,3 procent. Nederland zit hier met 9,4 procent zelfs nog ruimschoots onder. Dat blijkt uit het rapport 'She Figures' van de Europese Unie, dat afgelopen mei verscheen. Slechts een klein deel van de vrouwelijke hoogleraren in Europa zit in de technische wetenschappen. En ook wat dit betreft scoort Nederland 'verontrustend laag' in vergelijking met andere landen,

zoals minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Aart-Jan de Geus aangaf in zijn toespraak tijdens de 'Women in Science' bijeenkomst op 12 september. Gevraagd naar de redenen voor deze lage score wees minister De Geus erop dat de lage arbeidsparticipatie van vrouwen Nederland lang parten heeft gespeeld: "Na de Tweede Wereldoorlog hebben Nederlandse vrouwen massaal geprofiteerd van de vrij hoge kostwinnerslonen zodat het mogelijk was de zorg voor het huishouden en de kinderen centraal te stellen. Wat eerst een voorrecht leek is later een achterstand geworden. Het heeft lang geduurd voordat Nederland wat de arbeidsparticipatie van vrouwen weer terug was op een normaal niveau." Hoewel zowel het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap initiatieven ontwikkelen om het tij te keren, wees minister de Geus erop dat deze processen maar gedeeltelijk vanuit de overheid gestuurd kunnen worden: "Het gaat hier toch veelal om cultuur." Wat de minister vooral erg positief vindt aan het initiatief van de TU/e, is dat het er niet alleen op gericht is vrouwen binnen te halen, maar ze ook vast te houden en door te laten groeien.

Verdubbeling

In het Lissabon-akkoord van 2000 hebben de Europese landen afgesproken er naar te streven dat in 2010 een kwart van alle hoogleraren vrouw is. Minister Maria van der Hoeven (OCW) verlaagde deze norm naar een voor Nederland haalbaar streefgetal van 15 procent, als gemiddelde voor alle Nederlandse universiteiten. De TU/e streeft ernaar de komende vier jaar het aantal vrouwelijke universitair hoofddocenten en hoogleraren te verdubbelen.

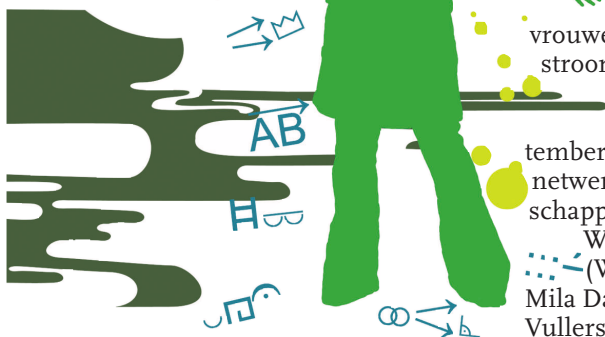
Wie meer wil weten over de vertegenwoordiging van vrouwen in de wetenschap in Nederland, kan kijken op www.participatieprioriteit.nl, de website van het EQUAL project.

Women in Science bijeenkomst: vooroordelen blijken diep te zitten

Het is niet toevallig dat het 'Women in Science'-initiatief in het jubileumjaar van de TU/e wordt gelanceerd. "Wat de afgelopen vijftig jaar betreft, is er op dit vlak niet veel te vieren. Maar we willen juist benadrukken dat dit de uitdaging is voor de komende vijftig jaar", merkte prof.dr. Ruth Oldenziel op, die het programma van de bijeenkomst op 12 september samenstelde. Naast het verwelkomen van de vijf 'Women in Science'-onderzoeksters vormde het op gang brengen van discussie over man-vrouw verhoudingen aan de TU/e een belangrijk doel van de bijeenkomst. Oldenziel: "De TU/e is natuurlijk een mannenbolwerk. Dat wilden we op een speelse manier laten zien."

Bewustwording

Oldenziel stelde een programma samen dat medewerkers van de TU/e - vrouwen en mannen - bewust zou moeten maken van hun eigen aannames over vrouwen en wetenschap; aannames die onbewust mee kunnen spelen bij selectieprocedures. De documentaire 'The Mind has no Sex?' van Marjan Tjaden, over seksongelijkheid aan het Massachusetts Institute of Technology (MIT), vormde een onderdeel van het programma. Oldenziel: "In het licht van deze film is het

heel positief dat het initiatief voor deze dag van bovenaf komt, van het College van Bestuur." In de documentaire wordt stilgestaan bij de experimenten van Harvard-hoogleraar Mahzarin Banaji, die een methode ontwikkelde om onbewuste aannames over vrouwen en wetenschap te meten. Deze test toont aan dat bepaalde processen in het onderbewuste niet uit te schakelen zijn, ook al doen we nog zo hard ons best. Zelfs rector prof.dr.ir. Hans van Duijn kwam na het doen van de test tot de ontdekking dat hij wetenschap sterk associeerde met mannen.

Minister Aart-Jan de Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en verantwoordelijk voor emancipatiezaken, benadrukte in zijn toespraak het belang van een mentaliteitsverandering: "Er wordt soms gezegd dat het moeilijk is vrouwen op topposities te benoemen als ze parttime willen werken. Dat is een misvatting; zelfs topposities kunnen worden vervuld door parttimers. Het is gewoon een kwestie van organisatie. Het zijn vooral mannen die denken dat het niet mogelijk is omdat zij het zelf niet kunnen. Ook is er geen reden te denken dat vrouwen die werk en zorg combineren hun werk minder serieus zouden nemen dan mannen die zich volledig op hun werk richten."

Vrouwennetwerk

Om meer inzicht te krijgen in de knelpunten, de problemen waar vrouwen tegenaan lopen bij de doorstroom naar hogere wetenschappelijke functies en om oplossingen aan te dragen werd op dinsdag 12 september ook het initiatief voor een netwerk voor vrouwelijke wetenschappers aan de TU/e gelanceerd: Women in Science Eindhoven (WISE). Dit is een initiatief van dr. Mila Davids en dr. Monique Jansen-Vullers, universitair docent en univer-

sitair hoofddocent bij de faculteit Technologie Management. Veel andere universiteiten hebben ook een dergelijk netwerk. Op woensdag 13 september hebben 290 vrouwelijke wetenschappers - van promovendi tot hoogleraren - een enquête ontvangen waarin ze aan kunnen geven of ze interesse hebben in een dergelijk netwerk en welke functie het zou moeten vervullen. Ook kunnen ze aangeven op welke manier zij het netwerk het liefst zouden vormgeven. "Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van borrels, lezingen, workshops, thematische discussies over zaken als loopbaanontwikkeling en de balans tussen werk en privé", zegt Esther Schmal, beleidscoördinator bij de Dienst Personeel & Organisatie en lid van de stuurgroep die het netwerk opzet. De uitkomsten van de enquête worden volgende maand verwacht, waarna in november concrete plannen komen.

Irene Vanderfeesten, promovendus bij de faculteit Technologie Management, was zeer te spreken over de 'Women in Science' bijeenkomst: "Ik vond de insteek van de bijeenkomst heel positief. Het was een hele open discussie en er is een duidelijk toekomstplan. Wat me opvalt, is dat er ook best veel mannen aanwezig waren. Deze bijeenkomst geeft mij vertrouwen in de toekomst." Els de Vaan-Bruinsma, de eerste vrouw die afstudeerde aan de TU/e, in 1966, is blij dat ze aanwezig kon zijn: "Nee, ik was niet verrast door de feiten in de quiz; het meeste wist ik wel. Wat mij wel verraste was dat sommige blunders nog steeds niet tot de verleden tijd behoren. Ik sprak een paar vrouwen die hier werken en zij krijgen nog steeds regelmatig brieven met 'geachte mijnheer' als aanhef."

Zelf de 'Harvard Implicit Association Test' doen?
Ga naar: <https://implicit.harvard.edu>.

'ER IS EEN ALGEMEEN GEBREK AAN CARRIÈREPERSPECTIEF IN DE WETENSCHAP'

Dr. Jessica Kroeze (31) is sinds 1 juni in dienst van de faculteit Scheikundige Technologie. "Ik ben gepromoveerd in Delft; heb daarna een postdoc gedaan aan het Imperial College London en toen ik eind vorig jaar terugkwam in Nederland heb ik een Veni-subsidie aangevraagd en gekregen. Die subsidie zal ik hier aan de TU/e gaan inzetten." Kroeze's onderzoek richt zich op het optimaliseren van de prestaties en efficiëntie van een nieuwe generatie zonnecellen: "Ik bestudeer de eigenschappen van polymeren en andere organische materialen die hiervoor gebruikt kunnen worden."

Kroeze solliciteerde op de 'Women in Science tenure track' omdat de geboden functie een mooi vervolg vormt op haar loopbaan tot nu toe, maar ze voelde zich niet speciaal aangesproken als vrouw. "Ik denk zelfs dat zo'n speciaal programma sommige vrouwen afschrikt, alle superlatieven die er over ons worden uitgestrooid - toptalent, high potential - en de verwachting dat we binnen zes jaar klaar zijn gestoomd voor een baan als univer-

sitair hoofddocent. Ik heb dat zelf niet zo gevoeld, maar ik heb wel gedacht: 'Is dit nu de manier om vrouwen binnen te halen?' Dat er uiteindelijk 'maar' 44 vrouwen hebben gereageerd, heeft hier misschien iets mee te maken."

"Het is een feit dat er veel te weinig vrouwen zijn in de wetenschap, maar of dit soort programma's de oplossing is weet ik niet. Er zijn in het algemeen meer perspectieven nodig voor wetenschappers. Er zijn vooral veel tijdelijke functies. Vrouwen maken vaak net iets eerder een pas op de plaats. Op een gegeven moment komt toch de vraag: 'Wil ik een gezin en zoja, wanneer?' En dan zijn er talrijke banen die meer perspectief bieden dan een postdoc." Ziet Kroeze zichzelf als een voorbeeld voor haar vrouwelijke studenten? "Ik hoop dat ik een voorbeeld ben als docent en onderzoeker die met veel plezier en succesvol wetenschap bedrijft, maar niet omdat ik toevallig een vrouw ben."

'ER ZIJN MEER HINDERNISSEN VOOR VROUWEN'

Dr. Francesca Nardi (35), sinds 1 september in dienst bij de faculteit Wiskunde en Informatica, ontwerpt wiskundige modellen om meer inzicht te krijgen in meta-stabiliteit, een fenomeen dat zich voordoet als een systeem een faseverandering nadert, bijvoorbeeld als water aan de kook komt. "Dit soort natuurlijke fenomenen zijn vaak al uitvoerig onderzocht door natuurkundigen en biologen, maar er zijn nog geen theoretische verklaringen voor." Nardi vindt het 'Women in Science' programma een waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod aan wetenschappelijke posities. "Ik was al van plan hier in Eindhoven te solliciteren. Ik kom uit Italië, maar mijn man is Nederlands en ik heb een postdoc gedaan bij EURANDOM, een onderzoeksinstituut op de TU/e campus. Er zouden ook andere posities beschikbaar komen op mijn vakgebied; dit was er gewoon één van." Toch vindt Nardi het belangrijk dat de TU/e dit programma in het leven heeft geroepen: "De specifieke situatie is natuurlijk in ieder land verschillend en ik weet niet precies hoe het hier in Nederland is, maar

over het algemeen zijn er meer hindernissen voor vrouwen. Vrouwen worden zwanger, dat kan een belemmering vormen voor een wetenschappelijke carrière en in sommige landen worden vrouwen in de wetenschap nog steeds niet voor vol aangezien." Toen Nardi na afloop van haar postdoc bij EURANDOM terugkeerde naar Rome lukte het haar niet een vaste aanstelling te vinden: "Ik kreeg wel postdoc en onderwijscontracten, maar geen vaste aanstelling. De onzekerheid die dit met zich meebracht maakte dit een moeilijke periode", zegt ze nu. Nu ik hier aan de TU/e ben aangesteld, hoop ik een voorbeeld te zijn voor mijn studentes. "Het is natuurlijk wel belangrijk strikte eisen te stellen bij zo'n selectieprocedure", merkt Nardi op. "Dat was bij de 'Women in Science' procedure ook het geval. De kandidaten moesten gepromoveerd zijn; lange tijd in het buitenland hebben gewerkt; een postdoc hebben gedaan; gepubliceerd hebben in vooraanstaande journals; onderwijservaring hebben; en ervaring hebben met het begeleiden van promovendi. Met zulke eisen weet je zeker dat de persoon die je selecteert echt goed is."

'IK WIST AL OP DE MIDDELE SCHOLEN DAT IK WETENSCHAPPELIJK WILDE WORDEN TOEN IK OP DE MIDDLEBARE SCHOOL VOOR HET EERST ASTRONOMIE KREEG. MAAR HET IS NIET MAKKELIJK OM EEN EERSTE AANSTELLING TE KRIJGEN.'

"Deze 'Women in Science tenure track' is een mooie kans voor mij", zegt dr. Denka Hristova (33). "Ik wist al dat ik wetenschapper wilde worden toen ik op de middelbare school voor het eerst astronomie kreeg. Maar het is niet makkelijk om een eerste aanstelling te krijgen." Hristova komt uit Bulgarije, maar werkte de afgelopen jaren in Eindhoven. Eerst als postdoc bij de faculteit Werktuigbouwkunde en daarna als onderzoekster voor de Polymer Technology Group Eindhoven. Bij de faculteit Scheikundige Technologie zal Hristova zich de komende jaren bezig houden met de studie van synthetische en bio-polymeren. "Als het gaat om het verbeteren van de eigenschappen van synthetische materialen, kunnen we veel leren van de natuur." Het 'Women in Science'-programma spreekt Hristova erg aan: "In Bulgarije is het heel gebruikelijk dat vrouwen werkzaam zijn in de wetenschap. Toen ik aan het promoveren was, waren drie van de hoogleraren in mijn faculteit vrouw."

'Hopen op een spin-off effect'

"Het is vreemd dat we dit speciale programma nodig hebben, maar toch is het zo", zei decaan prof.dr. Hans Niemantsverdriet van de faculteit Scheikundige Technologie in zijn welkomstwoord aan de vijf 'Women in Science'-onderzoekers. Bij zijn eigen faculteit solliciteren over het algemeen weinig vrouwen op vacante functies. Rector prof.dr.ir. Hans van Duijn benadrukte in zijn welkomstwoord dat de TU/e het zich niet kan veroorloven wetenschappelijk talent over het hoofd te zien, met name vrouwelijk talent. Het 'Women in Science'-programma dient dan ook in de eerste plaats om vrouwen te stimuleren te kiezen voor een carrière in de wetenschap en te solliciteren bij de TU/e. De benoeming van de vijf kandidates vormt slechts de eerste stap van het programma. Als alles volgens plan gaat zullen deze 'tenure tracks' na zes jaar leiden tot een vaste aanstelling als universitair hoofddocent en in de toekomst wellicht tot een hoogleraarschap. De

'Women in Science tenure tracks' maken deel uit van het reguliere 'tenure track'-programma van de TU/e. Alle jonge wetenschappers aan de TU/e in een vergelijkbare loopbaanfase - vrouwen en mannen - kunnen gebruik maken van de loopbaanbegeleidingsfaciliteiten die in het kader van het 'Women in Science' programma in het leven zijn geroepen.

Of het College van Bestuur in de toekomst opnieuw aanstellingen speciaal voor vrouwen zal creëren kon de rector nog niet zeggen: "We moeten eerst maar eens kijken hoe dit zich ontwikkelt, maar we zullen wel ons best doen om op andere manieren vrouwen binnen te halen. We hopen natuurlijk op een spin-off effect. Het zou mooi zijn als de publiciteit rondom deze initiatieven ervoor zorgt dat er over de gehele linie meer vrouwen gaan solliciteren op functies aan de TU/e en dat ook meer vrouwelijke studenten zich aanmelden voor onze opleidingen."

Een geschiedenis van vrouwen in de wetenschap en technologie

Ter gelegenheid van de feestelijke lancering van het 'Women in Science' programma is ook een boek verschenen. 'Curious Careers: An Unexpected History of Women in Science and Technology'. Het boek vertelt het verhaal van vrouwen in wetenschap en techniek, van de zeventiende eeuw tot nu. Het bevat portretten van vooraanstaande Nederlandse vrouwen in de wetenschap en techniek en interviews met de eerste vrouwelijke afgestudeerde, de eerste vrouwelijke promovendus, en de eerste vrouwelijke hoogleraar aan de TU/e. Het boek is een initiatief van de Stichting Historie der Techniek en is geschreven door

dr. Mineke Bosch, verbonden aan het Centrum voor Gender en Diversiteit aan de Universiteit Maastricht. Rector prof.dr.ir. Hans van Duijn overhandigde tijdens de 'Women in Science' bijeenkomst op 12 september het eerste exemplaar aan minister Aart-Jan de Geus van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verantwoordelijk voor emancipatiezaken. 'Curious Careers: An Unexpected History of Women in Science and Technology' is te bestellen via de website van de Stichting Historie der Techniek: www.histech.nl. Het boek is gratis; er wordt alleen een bijdrage in de verzendkosten gevraagd, van vijf euro.

'DELBARE SCHOOL DAT ER WILDE WORDEN'

"Er is zeker behoefte aan dit programma. Zonder de 'Women in Science tenure track' had ik misschien wel een positie gevonden als universitair docent, maar had ik minder doorgroei mogelijkheden gehad. Onze motivatie is erg groot omdat we een traject te volgen hebben. Dit programma stimuleert ons om het beste uit onszelf te halen en laat dat ook zien aan de buitenwereld. Dankzij het programma en de daarbij behorende publiciteit wordt ik ook benaderd door wetenschappers van andere faculteiten en instituten die met me samen willen werken." Hoe kijkt Hristova aan tegen alle publiciteit rondom het 'Women in Science' programma? "Het is eigenlijk niks voor mij, maar het is voor een goed doel. Ik hoop dat meer vrouwelijke studenten en promovendi zich zullen realiseren dat dit een weg is die zij ook kunnen bewandelen; dat het wél mogelijk is om als vrouw een hoge wetenschappelijke positie te bereiken. Ik hoop dat het programma een succes wordt en dat het wordt voortgezet."

'EEN KANS OM EEN EIGEN LIJN UIT TE ZETTEN, MET EEN EIGEN SIGNAATUUR'

Dr.ir. Emilia Barakova (1965)

studeerde Elektrotechniek en Automatisering in Bulgarije en promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen. De afgelopen jaren deed Barakova onderzoek in Japan. Zij was verbonden aan het GMD-Japan Research Lab, een Duits-Japans instituut op het gebied van robotica, en aan het RIKEN Brain Science Institute, waar zij onderzoek deed aan modellen van hersenfunctionaliteit, met name op het gebied van sociale interactie. Barakova is sinds 1 juni aangesteld bij de faculteit Industrial Design, waar zij haar onderzoek naar intelligente systemen zal voortzetten. "Door intelligente robots te bouwen die kunnen anticiperen op het gedrag van mensen, kunnen we dat gedrag wellicht aanpassen. Een mogelijk toepassingsgebied is interactief speelgoed voor kinderen met gedrags- of communicatiestoornissen." De reden dat Barakova op een

'Women in Science tenure track' solliciteerde, was niet omdat het een programma speciaal voor vrouwen was: "Voor iedere baan die ik tot nu toe heb gekregen, heb ik met anderen moeten wedijveren. Deze keer bestond de concurrentie toevallig alleen uit vrouwen. De vacature paste precies bij mijn profiel en kwam voorbij op het moment dat ik op zoek was naar een aanstelling." Barakova denkt dat een ambitieuze onderzoeker altijd een aanstelling zal kunnen vinden: "Dat geldt voor zowel mannen als vrouwen." Overigens is Barakova wel overtuigd van de waarde van dit programma. Ze is erg blij dat 'Women in Science' haar de kans geeft een eigen wetenschappelijke lijn te uit te zetten, met een eigen signatuur.

'HET IS EEN OPROEP AAN VROUWEN OM IN ZICHZELF TE GELOVEN'

Dr. Suzana Andova (38) is de enige van de vijf 'Women in Science' onderzoeksters die niet aanwezig kon zijn bij de feestelijke bijeenkomst op 12 september. Voordat Andova in januari 2007 terugkeert naar de faculteit Wiskunde en Informatica, waar ze promoveerde, rondt ze eerst een postdoc project af aan de Noorse Universiteit voor Wetenschap en Technologie in Trondheim. Aan de TU/e zal Andova haar onderzoek naar complexe stochastische systemen en beveiliging voortzetten: "Ik hoop mijn kennis van deze systemen toe te passen om betere technieken te ontwikkelen voor het analyseren van de kwaliteit en betrouwbaarheid van 'embedded systems'. Ik werk al samen met de Computer Science Security groep aan de TU/e, die een instrument ontwikkelt voor het controleren van beveiligingsprotocollen die bijvoorbeeld worden gebruikt voor veilige communicatie via internet. Die samenwerking zullen we zeker continueren." "Ik kijk ernaar uit terug te keren naar Eindhoven", zegt Andova. "Ik heb goede ervaringen met de TU/e;

dat was voor mij de belangrijkste reden om te solliciteren op deze functie." Dat het om een speciaal programma voor vrouwen ging, speelde voor Andova geen rol: "Ik ken veel vrouwen die op de gebruikelijke manier een aanstelling hebben verkregen, dus volgens mij is zo'n speciaal programma niet echt nodig, maar ik denk wel dat het vrouwen aanmoedigt een wetenschappelijke carrière te overwegen. Dat is belangrijk. Vrouwen kunnen concurreren met mannen, maar ik ben ervan overtuigd dat er veel minder vrouwen zouden hebben gesolliciteerd als het een 'gewone' procedure was geweest. Het is een oproep aan vrouwen om in zichzelf te geloven." In Macedonië, Andova's land van herkomst, vormen vrouwen geen uitzondering in de wetenschap: "In Macedonië had ik veel vrouwelijke studenten; ik hoop dat dat in Nederland ook zo zal zijn. Voor hen is het goed te zien dat het mogelijk is als vrouw een hoge wetenschappelijke positie te bekleden. Ik zal hen zeker aanmoedigen en ze vertellen dat ze alles kunnen wat jongens ook kunnen."

Algemeen

Verkiezingen 2006

In 2006 worden voor de geleding studenten verkiezingen gehouden voor de Universiteitsraad en de Faculteitsraden. Voor de geleding personeel worden tussentijdse verkiezingen gehouden voor de Faculteitsraad Bouwkunde. Op maandag 25 t/m woensdag 27 september liggen de kiezersregisters (van 09:00u tot 12:00u en van 14:00u tot 17:00u) ter inzage op het Centraal Stembureau, Traverse 0.02/0.03. Kiesgerechtigde studenten en medewerkers ontvangen gedurende deze periode bovendien een mail ter kennisgeving hiervan. Met de daarin opgenomen link wordt hen de mogelijkheid geboden (via internet) kennis te nemen van de voor hen van toepassing zijnde gegevens, zoals deze zijn opgenomen in het kiezersregister. Gedurende genoemde periode bestaat tevens de mogelijkheid schriftelijke verzoeken tot verbetering in te dienen. Voor tijdschema/overige informatie, zie: www.tue.nl/verkiezingen.

Mensen

Intreerede

Prof.dr. R.W. van der Hofstad (W&I) houdt op vrijdag 22 september om 16.00 uur zijn intreerede, getiteld 'Random networking: between order and chaos'. Auditorium, Blauwe Zaal.

Promoties

Ir. N.J.B. Driessen (BMT). Donderdag 21 september 16.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Modelling and remodelling of the collagen architecture of cardiovascular tissues. Promotor: prof.dr.ir. F.P.T. Baaijens.

Ir. I.M.P. Aarts (TN). Donderdag 21 september, 16.00 uur, Auditorium, collegezaal 5. Titel proefschrift: Optical probing of dangling bonds during silicon thin film growth. Promotor: prof.dr.ir. M.C.M. van de Sanden.

M. Vlasiou (W&I). Maandag 25 september, 16.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Lindley-type recursions. Promotoren: prof.dr. J. Wessels en prof.dr.ir. O.J. Boxma.

J. Makarovic MSc (E). Dinsdag 26 september, 14.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Lightweight positioning: design and optimization of an actuator with two controlled degrees of freedom. Promotoren: Prof.dr.ir. A.J.A. Vandenput en prof.dr.ir. J.C. Compter.

Ir. D. Limpens-Neilen (B). Dinsdag 26 september, 16.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Bench heating in monumental churches, thermal performance of a prototype. Promotor: prof.dr.ir. M.H. de Wit.

V.N. Marin (ST). Woensdag 27 september, 14.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Novel functional materials based on ruthenium (II) and Iridium (III) polypyridyl complexes. Promotor: prof.dr. U.S. Schubert.

Ir. H.L.A. van den Bosch. Woensdag 27 september, 16.00 uur, collegezaal 5, Auditorium. Titel proefschrift: Crash helmet testing and design specifications. Promotoren: prof.dr.ir. J.S.H.M. Wismans en prof.dr. H. Nijmeijer.

Ir. J.M.J. Paulusse (ST). Donderdag 28

september, 16.00 uur, Auditorium, collegezaal 4. Titel proefschrift: Reversible mechanochemistry of coordination polymers and networks. Promotoren: prof.dr. R.P. Sijbesma en prof.dr. E.W. Meijer.

Faculteiten

Bouwkunde

Afstudeerpresentatie

A.C.G. Vianen (B), Theoretisch Architectonisch Afstuderen, "En de muur werd ruimte". 28 september, 15.30 uur, filmzaal De Zwarte Doos

Diversen

STU

Lezing studie of stage in het buitenland

Heb je interesse om naar het buitenland te gaan om te studeren of om stage te lopen? Kom dan op woensdag 27 september van 12.30 tot 13.30 uur naar collegezaal 4 van het Auditorium. STU/International Relations Office houdt dan in samenwerking met de NUFFIC een lezing over studeren en stage lopen in het buitenland in het kader van de 'Nationale Week van Studeren in het Buitenland 2006'. Voor meer informatie: io@tue.nl.

Bureau voor Promoties en Plechtigheden

Foto's

De foto's van de opening van het academisch jaar 2006-2007 en van het aansluitende feest zijn te vinden op de lustrumwebsite www.50jaartue.nl en op de site van ons bureau: www.tue.nl/promoties.

DPO

Doceren in het Hoger Onderwijs

De cursus 'Doceren in het Hoger Onderwijs' wordt door trainers van DPO weer verzorgd op woensdag 4, donderdagmorgen 5 en woensdag 11 oktober 2006. De cursus is geschikt voor zowel beginnende als ervaren docenten en voor promovendi. De deelnemers krijgen een brede oriëntatie op verschillende onderwijstaken. Deze cursus is tevens de basis cursus van het Didactisch Inwerktraject TU/e.

Tijdens de cursus komen thema's aan de orde als het maken van lesopzetten, het systematisch aanpakken van problemen, het boeiender maken of efficiënter organiseren van onderwijs, het beoordelen van studieresultaten, enzovoort. Ook worden aanwijzingen gegeven om de aan onderwijs bestede tijd zo doelmatig mogelijk te gebruiken. De deelnemers gaan zelf actief aan de slag, onder meer door het houden van presentaties en het uitwisselen van ideeën en ervaringen. Meer informatie: Harry van de Wouw (telefoon 3126) of Marja Houben (telefoon 5292). Aanmelden kan per telefoon (2520), per e-mail (cursus.dpo@tue.nl) of via internet www.tue.nl/nl/diensten/dpo/didactische_scholing.

Presentatietraining

De docententainers van DPO verzorgen in oktober 2006 een training in het presenteren van eigen onderzoek. De training bestaat in totaal 3 middagen: dinsdagmiddagen 3 en 10 oktober en donderdagmiddag 12 oktober van 13.30 tot 17.00 uur. De training is bedoeld voor docenten en promovendi die willen leren om informatie over te dragen op een voor het publiek begrijpelijke en boeiende wijze.

De cursus mikt zowel op het voorbereiden van de presentatie als op het presenteren van het eigen onderzoek. Naast een aantal gerichte oefeningen wordt de meeste tijd in de cursus besteed aan het houden van voordrachten. Bij de voor- en nabespreking van die voordrachten komen de eigen vragen van de deelnemers aan bod evenals een aantal algemene thema's.

Deelname aan de cursus is voor medewerkers en promovendi van de TU/e kosteloos. Nadere informatie: Willem van Hoorn (4237). Aanmelden kan per telefoon (2520), per e-mail (cursus.dpo@tue.nl) of via internet www.tue.nl/nl/diensten/dpo/didactische_scholing.

BMT

Lezingencyclus

Woensdag 20 september, 13.30 - 15.15 u, Auditorium zaal 4. Toegankelijk voor studenten en medewerkers van alle studierichtingen. Lezingencyclus ter oriëntatie op het vakgebied van de biomedische technologie. Tijdens de lezingen zal een beeld worden geschetst van het vakgebied van de betreffende hoogleraar aan de hand van actuele ontwikkelingen en concrete voorbeelden. Eerste lezing woensdag 20 september: prof.dr.ir. Frank Baaijens, divisie Biomechanics & Tissue Engineering.

Verbouwing kantine Paviljoen

Op 29 september 2006 wordt de kantine verbouwd. De huidige kantine gaat tijdelijk dicht. In de K-vleugel komt een kantine met een beperkt assortiment. Openingstijden: 8.30 tot 15.30 uur.

Lees verder op pagina 12

(Advertentie)

BECOME A PIONEER IN OFFSHORING

Schrijf je in voor de tweedaagse McKinsey Business Technology Masterclass op 26 en 27 oktober 2006 en help ons met een complex IT-offshoring vraagstuk!

Ondervind wat het is om de Raad van Bestuur van een financiële multinational terzijde te staan bij een complexe offshoring beslissing. Combineer jouw capaciteiten met die van je teamgenoten om een optimaal resultaat te behalen, wees een volwaardige gesprekspartner op het gebied van IT-strategie, houd

je hoofd koel, wees alert op onverwachte ontwikkelingen, weet met de juiste communicatie de meeste impact te bereiken en presteer op het hoogste niveau. Kortom, ervaar hoe het is om bij McKinsey's Business Technology Office te werken. De Masterclass is voor studenten in de laatste fase van hun

studie met een IT of high-tech achtergrond. Je kunt via www.mckinsey.nl het inschrijfformulier downloaden. Mail deze ingevuld terug samen met je CV en cijferlijsten van VWO en universiteit naar AM-recruiting@mckinsey.com

PromoVE survey: Points of improvement for PhD supervision

At the end of June PromoVE, the association for PhD candidates at the TU/e, published the results of its supervision survey, prompted by the sharp increase of PhD candidates over the past five years. While the number of supervisors remained the same, the number of PhD candidates at the TU/e increased from less than 400 in 1999 to a current figure of 630. Although the majority of PhD candidates is satisfied with their supervisor, 17,4 percent would like more meetings with their promotor, 14 percent would like more regularity in the meetings, and 21,3 percent feels the meetings are too superficial.

Of the 630 PhD candidates currently employed by the TU/e 289 are of foreign nationality. In its survey PromoVE did not differentiate between Dutch and foreign PhD candidates. "The objective of this survey was to evaluate the supervision and I don't think there is a great difference between Dutch and foreign PhD candidates in this respect", explains PromoVE president Nilesh Kukelyekar. "Promotors have 6 to 10 PhDs and this is usually a mixture from all countries." Kukelyekar does acknowledge that foreign PhDs may encounter specific problems in dealing with their supervisor: "PhD candidates from Asia are not always as assertive as Dutch PhDs. They are not as bold in approaching their supervisor and asking questions." PromoVE has a special foreign PhD contact to minimize any problems such cultural differences may cause and to help foreign PhDs with specific questions about housing and residence and work permits.

Findings

The primary conclusion of the PromoVE survey was that, on the whole, the in-

crease in PhD candidates per supervisor has not led to many problems. One exception is the faculty of Biomedical Engineering. Of the 77 PhDs at BMT, 20 filled out the PromoVE questionnaire. Of these 20, only 35 percent was satisfied with their meeting schedule. A majority of the BMT participants would like more meetings. Currently, 55 percent meets their promotor less than once every two months and 25 percent meets their promotor only as part of a group meeting. A foreign PhD candidate with BMT, who has asked to remain anonymous, notes: "I don't have any contact at all with my promotor. He has to supervise 20 PhD candidates as well as Master students and postdocs. I think I last saw him half a year ago. Last year this was especially problematic because my daily supervisor was very busy with grant applications and did not have time for me at all." Although BMT Dean prof.dr.ir. Frank Baaijens feels that there is nothing wrong with the overall quality of supervision at

BMT, he does take the concerns expressed in the PromoVE survey seriously. BMT will examine the problems and aims to expand its scientific staff.

Fixed meeting schedule

The survey brought to light that, on the whole, 40 percent of PhD candidates at the TU/e do not have a fixed meeting schedule with their promotor. At the faculty of Technology Management 60 percent of the PhDs do not have a fixed meeting schedule. Whereas BMT has only 11 foreign PhD candidates, at TM almost half of all PhD candidates are of foreign nationality. TM Dean prof.dr. Sytse Douma stresses that this does not mean that they do not meet with their promotor on a regular basis: "At our department PhD candidates and professors usually have their offices on the same corridor. There are many opportunities for informal consultation." He feels that the flexibility this situation offers is to be preferred to a fixed meeting schedule.

Daily supervisor

The survey also showed that 25 percent of the PhDs do not have a daily supervisor. At TM this percentage is even higher. Of the 19 PhDs who filled out the survey, 10 do not have a daily supervisor. Olha Bondarenko, a PhD candidate from the Ukraine who has just finished her second year, notes: "I think it is very important to have someone you can talk to on a day-to-day basis, but I don't have a daily supervisor. Sometimes you just need technical help, or have a very specific question, or just want to share your ideas, but to talk to your promotor you have to stand in line."

Ting Wang, a PhD candidate from China who is at the end of her third year, does not have a daily supervisor either: "In the past my promotor was not always available when I needed to speak with him, but since half a year I have a fixed meeting schedule." Ting feels that having a daily supervisor can be a disadvantage: "This way I have more freedom in doing my own research."

TM Dean Douma notes: "I won't say all, but the great majority of our PhD candidates have both a promotor and a co-promotor, who is responsible for the daily supervision and who is always available." He does not see the outcome of the survey as reason for concern, but will bring it up during his regular meetings with TM professors.

The PromoVE survey demonstrated that 60 percent of all TU/e PhDs are on schedule. Surprisingly, 15 percent do not have a schedule at all. PromoVE believes that the number of PhDs completing their thesis in time can be increased by improving the quality of supervision meetings; introducing annual evaluation meetings for all PhD candidates; by establishing and using the Education and Supervision Plan (OBP) for all PhD candidates; and by clarifying where PhD candidates can go if they have a conflict with their supervisor./•

Illustration: Jeannette Bos

'Women in Science' to give impetus for drawing level

The appointment of five women researchers is to give the first impetus to a better transfer of women within the TU/e. For this pursuit the TU/e has launched the 'Women in Science' program.

The Netherlands has an 'alarmingly poor' score as far as the number of women in technical sciences is concerned, according to Minister of Social Affairs and Employment Aart-Jan de Geus, who is responsible

for matters of emancipation. Unless this changes, explains the Minister, "the Netherlands will get to be rated lower in the world of science and technology." "A modern university should reflect society as a whole", claims Rector prof.dr.ir. Hans van Duijn, not only because the university cannot afford to disregard women in the battle for talent, but also because diversity contributes significantly to creativity and innovation.

The TU/e still has a long way to go before the goal set by Rector Van Duijn will be accomplished. Although the number of female students and doctoral candidates is significant - respectively 15 and 26 percent - a mere 3 percent of senior lecturers and professors are women. The national average is 10 percent for professors and 16 percent for senior lecturers.

Professor

In order to try and draw

level, the TU/e last year launched the 'Women in Science' program, aimed to boost the transfer of women. The Executive Board has created five 'tenure tracks' for young women researchers. After a large-scale international recruitment campaign, five women researchers were appointed as lecturers, in order to move up within six years to the position of senior lecturer and then possibly to professor. Dr. Jessica Kroeze and dr. Denka Hristova

were appointed at the Department of Chemical Engineering and Chemistry. Dr. Emilia Barakova was appointed at the Department of Industrial Design. Dr. Francesca Nardi has been employed since 1 September by the Department of Mathematics and Computer Science. The fifth researcher, dr. Suzana Andova, will begin at the same Department on 1 January next./•

In short

Elections 2006

Also this year elections will be held for the student sections of the University Council and the Department Councils. For the section of the staff members, interim elections will be held for the Department Council of the Department of Architecture, Building and Planning. The elections will take place by means of electronic voting. The electoral register is available for inspection at the Central Electoral Committee, Traverse 0.02 (from 9:00 to 12:00 and from 14:00 to 17:00) on Monday 25 thru Wednesday 27 September. For further information: www.tue.nl/verkiezingen/

New 'cum laude' rules

The Executive Board has drawn up uniform rules for the granting of the designation 'cum laude', which will from this academic year apply to all Master's programs. The new rules prescribe that a Department can grant the designation 'cum laude' when a student has scored an 8 on average for all subjects and a 9 for the final project. Also, no single subject must have been rated 6 or lower. At present the rules applied by the various programs diverge; there are both higher and lower requirements for graduation cum laude. According to rector prof.dr.ir. Hans van Duijn the request for harmonization of the criteria came from students.

Download music cheaply and legally

From now on students can download music from the website Surf2Music at 8.95 euro per month. This price grants them access to a databank in which the main record companies will before long make over one million tracks available. For iPod users the site is unsuited. Surf2Music is an initiative of Surf, the joint venture of 'hogescholen' and universities in the field of ICT, major record companies and organization for performing rights in musical works Buma/Stemra. The TU/e is affiliated with this as well. There are two options: anyone only wanting to listen to music can decide on a 'stream' for 6.95 per month. Then the chosen music is not copied to the PC. For 8.95 per month the music may be downloaded and placed on an MP3 player. (HOP)

The English Page is written by Elke van Cassel. She can be reached at engcursor@tue.nl.

Diversen

Veldwerkers gezocht

Student Communicatiewetenschappen zoekt WO-studenten voor observatief onderzoek in het uitgaansleven. Dit ten behoeve van afstudeeronderzoek in opdracht van landelijke non-profit organisatie voor alcoholpreventie. Observatief onderzoek vindt plaats op 28 en 30 september in de avond. Vergoeding is 20 euro per avond. Bij interesse: 06-43043191 (Marieke), mariekevann@hotmail.com.

Vredescentrum

Afrika: falende en succesvolle staten

Donderdag 28 september, aanvang 13.30 uur, wordt een symposium met deze titel gehouden in zaal 5 van het auditorium. Onder de sprekers is prof.dr. Gerti Hesselting van het Afrika-Studiecentrum, tevens bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Utrecht. 'Failed states', oftewel falende staten, is een begrip voor een aantal staten in met name Afrika. Bij dit symposium komen positieve en negatieve ontwikkelingen in de Afrikaanse staatsvorming aan de orde. Chaos of vrede? Welke kant gaat het op? Wat kunnen we daar positief aan bijdragen? Oeganda en Soedan staan niet al te goed bekend. Zambia staat wel weer goed bekend. Meerdere zaken zullen op dit symposium naar voren komen. Voor een

forumdiscussie, met vooral de zaal, zal ter afsluiting ruimschoots de tijd zijn. De bijeenkomst duurt tot circa 17.00 uur.

Studenten Sportcentrum Weg met overgewicht

Het Studenten Sportcentrum (SSC) geeft een cursus om overgewicht kwijt te raken, voor zowel studenten als medewerkers. De cursus bestaat uit acht bijeenkomsten op woensdag (17.30-18.30 uur) met informatie over voeding, beweging en praktische ondersteuning door training en wegen. De eerste sessie is op woensdag 4 oktober. De cursus is gratis voor deelnemers met een sportkaart. Voor deelname of informatie: G.L.M.Niemans@tue.nl.

Als de centimeter om uw buik meer dan een meter omtrek aangeeft (voor dames meer dan 88 centimeter) is uw gezondheid in gevaar. Maar ook bij een geringere omvang kunt u deelnemen aan de cursus. Voorwaarde is wel dat u gemotiveerd bent.

Voor meer informatie ga naar: <http://vacatures.tue.nl>

Vacature

Mechanisch ontwerper/constructeur (V51.032), de groep Designing Quality in Interaction, faculteit Industrial Design (1.0 fte). Tijdelijk dienstverband, salaris maximaal schaal 8 CAO Nederlandse universiteiten bijlage 1 (2145 t/m 2867 euro).

Universiteitsberichten mogen maximaal 150 woorden lang zijn en moeten op de woensdag één week voor plaatsing binnen zijn. Ze kunnen worden gemaild naar universiteitsberichten@tue.nl.

(Advertenties)

Wat doet Hayat nou bij de gemeente?

Ik ga bij mensen in Amsterdam-Noord thuis langs om hen te helpen met vragen over werk, opleiding, inkomen en leefbaarheid. Een heel succesvol project dat nog zeker tot in 2008 zal doorlopen.

De gemeente. Werk dat mensen raakt

mijn uitdaging: concreet helpen

Hayat Aljedyan-Elbouk | 25 jaar | Bewonersadviseur gemeente Amsterdam | lees mijn weblog

www.werkenbijgemeenten.nl

Help mee in de strijd tegen kindersterfte

Word nu lid van Unicef
Bel 0800 1133

unicef
KINDEREN EERST

Gezocht, student met IT kennis

(netwerken, exchange server 2003 etc.) om free-lance systeembeheer te doen.

Werken 's avonds en WE mogelijk
06-13285709 (Henry)
www.electronicsexecutives.nl

IRIS koeriers zoekt wegens uitbreiding werkzaamheden met spoed **part-time chauffeurs**.

Een leuke bijbaan voor studenten die 1 à 2 dagen in de week beschikbaar zijn.

Reacties uitsluitend via mail op:
ybo@iriskoeriers.nl
www.iriskoeriers.nl

Ben jij handig met **NETWERKEN** of PC's: student, gesjeesd of afgestudeerd?

Voor projecten in de ICT zoeken wij parttime en fulltime medewerkers. Bel een vestiging bij jou in de buurt!

Eindhoven ▶ 040 246 40 55
Delft ▶ 015 262 86 36
Amsterdam ▶ 020 428 71 26
Utrecht ▶ 030 239 20 90
info@ogd.nl ▶ www.ogd.nl

OGD
OPERATOR ▶ GROEP ▶ DELFT

OGD is in 1987 opgericht door studenten van de TU Delft. Nu werken er ruim 400 studenten en jong afgestudeerden.

Na(ast) je studie een baan? Geen kunst aan!

'Het vak wordt echt onderschat'

SG zoekt filmfanaten met passie voor filmtechniek

Heb je stalen zenuwen en hou je van het ratelen van de filmprojector? Dan is de cursus filmtechnicus van Studium Generale misschien een optie. Oude rot Ton Beetz, filmtechnicus bij Plaza Futura en De Zwarte Doos, vertelt over de kneepjes van zijn vak.

De telefoon gaat, de film kan beginnen. Vanachter het smalle raam van de projectieruimte is te zien hoe in de kleine zaal van het Eindhovense filmtheater Plaza Futura een handvol personen wat stoelen openklapt. Het licht gaat uit, de knop gaat om en de filmprojector begint luid te ratelen. "Het geluid blijft onder de ondergrens van wat de arbodienst toestaat", vertelt Ton Beetz, "maar op den duur word je er wel doof van."

Dat ze het maar weten, de studenten die reageren op de oproep van Studium Generale om zich in te schrijven voor een cursus filmtechniek. Niks achterover leunen en genieten van een cultureel verantwoorde film. Hard werken en afzien, dat is het. Nou ja, bij tijd en wijle dan in elk geval. "Het vak wordt echt onderschat", zegt Beetz. "We doen er drie maanden over om iemand in te werken. Een filmtechnicus moet stipt zijn en stressbestendig. Je moet kunnen omgaan met de machteloosheid die je soms voelt als ze bellen waarom de film nog niet is begonnen. En na afloop van een vertoonperiode moet je 's nachts banden van zo'n vijftiengig kilo de trap afsjouwven."

Filmgek

Dat klinkt ernstig, maar echte filmfanaten als Beetz laten zich er natuurlijk niet door af-

schrikken. In de kleine projectiekamer, alleen te bereiken via een smalle trap achter de bar van het restaurant, voelt de 53-jarige technicus zich als een vis in zijn kommetje. Al sinds zijn kindertijd hangt hij het liefst rond waar een filmprojector zoemt. "Ik ben altijd al filmgek geweest. Mijn pa ook, hij nam me vaak mee naar de bioscoop. Als jongetje van zes op de fiets naar Ben-Hur in de Chicagobioscoop, waar nu H&M zit. Dan vroeg mijn vader: 'Mag die jongen de filmcabine eens zien?' Maar ik weet heel goed dat hij die zelf wilde zien."

Zo'n zeventien jaar geleden begon Beetz als filmtechnicus bij cultureel centrum de Krabbendans. Sinds de jaren negentig is hij een van de drie vaste filmtechnici bij Plaza Futura.

"Zo komen de films binnen", zegt Beetz, terwijl hij een grote zwarte doos een tafel opsjort. Hij opent een van de ronde cassettes, hangt de band aan een grote filmspoel en peutert de film los. Al draaiende aan de spoel toont hij wat wetenswaardigheden van het celluloid. "Dit donkere gedeelte heet de aanloopstrook. Die beschermt de band tijdens het vervoer en gebruik je om de film op precies het juiste moment te laten starten. Zie je dat plakband tussen de eerste twee beeldjes? Daar is de aanloopstrook aan de film bevestigd."

Een twee uur durende film vereist zo'n zeshonderd meter filmtape. De filmtechnicus moet de tape van verschillende banden aan elkaar bevestigen en op een grote metalen draaiplaat

bevestigen. Via een ingenieus systeem van katrolletjes wordt de tape vervolgens door de ruimte naar de projector geleid. Opgetogen en gedetailleerd vertelt Beetz over de details waarop de filmtechnicus zoal moet letten, als de telefoon gaat. De film in de grote zaal kan beginnen. Dit keer volstaat een druk op de knop van een grote beamer. "Dit is nou de toekomst, waarover ik me zorgen maak", bromt Beetz. Hij wijst naar een computerscherm. "Dat vind ik dus niet leuk, het devalueert je werk enorm. Als hier het beeld wegvalt, moeten we de helpdesk in Duiwendrecht bellen. We zijn niet meer de schakel tussen de techniek en de toeschouwer, dat is jammer." / ●

Inschrijven voor de cursus filmtechniek: Corine Bolwerk van SG, tel 040-2475348

Wat is het?

Antwerpen, havenstad aan de Schelde en naar men zegt de gezelligste stad van België.

Waar vind ik het?

Het klinkt misschien ver weg, maar regel een auto en een BOB (Bewust Onbeschonken Bestuurder, een Belgische uitvinding), knal bij Veldhoven de A67 op in westelijke richting, rijd vervolgens alleen nog maar rechtdoor en binnen een uur sta je in hartje Antwerpen.

Wat doe ik er?

Tsja, wat doe je er? Ga gewoon eens kijken en doe zoals de Vlaamse levensgenieters zelf. Proef van de ontelbare Belgische bierjes die zo lekker naar binnen glijden. Ga op

een terrasje in het zonnetje zitten keuvelen, op één van de vele mooie pleintjes. En als je maag begint te knorren, schuif dan aan voor een pannetje mossels met friet. Overdag kun je shoppen aan de chique Keizerlei. Of pak een filmpje in de Megabioscoop Metropolis. Daar draait altijd wel wat van uw goesting, want ze hebben een indrukwekkende 24 zalen. En niet de

kleinste ook: de grootste zaal telt 746 stoelen, de kleinste ruim 200.

Wie tref ik er nog meer?

Antwerpen is een kosmopolitische stad, dus naast lokale mensen veel toeristen, dagjesmensen, internationale studenten. Het bruijst. Tien jaar geleden kwamen de Hollandse vrijgezellen-groepjes de Antwerpenaren de keel uit, maar

die situatie schijnt verbeterd te zijn. Het is niet voor niks dat zoveel mensen naar Antwerpen trekken voor de sfeer en het uitgaansleven.

Hebben ze bier?

Hahaha! En óf ze bier hebben. Waarschijnlijk meer soorten Belgische bieren dan je op een avond kunt proeven.

Al met al: hoe studentproof op een schaal van tien?

Negen. Ontvlucht de droefenis van Stratumseind of het gebrul van je sociëteitsvriendjes en ga eens stappen in een echt leuke stad.

Foto's: Toerisme Antwerpen

/Candy en Extince

Candy Dulfer komt naar de Effenaar. En nog gratis ook! Vanavond geeft zij samen met rapper Extince in de vernieuwde poptempel het laatste van drie extra Dubbel Dutch-concerten, gesponsord door Dommelsch. Vanaf 21.00 uur spelen 's lands beste saxofoniste en de rapper met de zachtste 'g' Internationale hits, vertaald naar het Nederlands. Daarbij worden ze begeleid door een topband met leden van onder andere Anouk. Dit voorjaar gaven zij samen ook al een reeks concerten en die waren zo populair dat de bierbrouwer voor de drie concerten in september grotere zalen heeft gekozen. Echte fans kunnen het beste extra vroeg komen, want er geldt nog steeds: vol is vol.

/Open podium pop

Voor wie minder zin heeft in 'sax' met Candy en Extince, is er eveneens op donderdag 21 september het open poppodium van Studium Generale. In het Gaslab treden vanaf 21.00 uur vier bands aan uit de regio: Devolution, Four in a Million, Moped en Human Demise. Gratis toegang.

/ 'We gaan er even uit...'

Reclame, je ontkomt er niet aan. Zit je je net lekker in te leven in die mooie film, gaat het weer over goedkope leningen of hypotheeken. Je zapt snel weg of rent naar de wc, maar het kwaad is al geschied. Je ontkomt in de huidige maatschappij niet meer aan reclame. Want ook in tv-programma's zit reclame verborgen. En op straat barst het ervan.

Maar welke vormen van reclame zijn eigenlijk nog effectief? Hoe bereik je de doelgroep nog wanneer iedereen allergisch voor reclame lijkt te zijn? En welke nieuwe vormen van reclame maken zijn er eigenlijk? Op al deze vragen gaat prof.dr. Ad Pruyn, hoogleraar marketingcommunicatie en consumentenpsychologie aan de Universiteit Twente, in met zijn lezing voor Studium Generale. Woensdag 27 september, 11.45 uur, Blauwe Zaal.

/ 'Made in China'

Elk gebruiksvoorwerp waaronder 'made in China' staat, is ooit even aangeraakt door Chinese vingers. Wat voor leven leiden de fabrieksarbeiders van wie die vingers zijn? De documentaire 'Made in China' geeft er een beeld van en zet dit tegenover het leven van de achterblijvers in verpauperde Amerikaanse industriestadjes. Over de impact van globalisering en technische vooruitgang voor grote groepen mensen. Voorafgaand aan de vertoning op maandagavond 25 september geven de producenten een inleiding en na afloop is er een paneldiscussie. Van 19.30 tot 22.00 uur in Filmhuis De Zwarte Doos.

Geen Haagse hulp voor trage doctoraalstudenten

Oudestijlers die voor de afronding van hun opleiding in tijdnood komen, hoeven niet te rekenen op hulp uit Den Haag. Zij hebben volgens staatssecretaris Bruins voldoende gelegenheid om hun studie te voltooien. Wie alsnog een hele masteropleiding moet volgen, heeft dat aan zichzelf te wijten.

De bewindsman schrijft dit in antwoord op kamer-vragen van D66. De partij maakt zich zorgen om de laatste lichting studenten die in 2001 begon aan een 'ouderwetse' doctorandus-opleiding. Die hebben van sommige universiteiten - waaronder de Universiteit van Tilburg - tot september 2006 de tijd gekregen om hun bul te halen. Lukt dat niet, dan zouden studenten wel eens de gehele masterfase over moeten doen. Maar volgens Bruins hebben studenten genoeg

tijd gehad en zijn ze zelf verantwoordelijk voor de planning van hun studie. Hoewel hij niet uitsluit dat sommige studenten niet actief op de hoogte zijn gesteld, vindt hij het ook de eigen verantwoordelijkheid van studenten om bekend te zijn met de geldende afrondingstermijnen. Voor de doctoraalstudie hebben de universiteiten gezamenlijk afgesproken om studenten minimaal een jaar bovenop de cursusduur de tijd te geven, dus tot 2006 of 2007. "Als de termijn voor de student vanwege bijzondere omstandigheden niet redelijk is, is het de verantwoordelijkheid van de instelling om daarvoor een voorziening te treffen", aldus Bruins.

De staatssecretaris - die er van uitgaat dat het maar om een kleine groep studenten gaat - is dan ook niet van plan om vanuit het ministerie van OCW een

regeling te treffen voor studenten die alleen nog hun scriptie hoeven te schrijven. Studenten die vinden dat ze ten onrechte worden gedwongen tot het volgen van een masteropleiding, moeten wat Bruins betreft hun gelijk maar halen bij de rechter.

"Jammer", zegt LSVb-voorzitter Irene van den Boek over het standpunt van Bruins. Zij vindt dat de staatssecretaris voorbijgaat aan het feit dat veel studenten die alleen nog hun scriptie moeten schrijven al aan het werk zijn. "Als die mensen dan ineens een hele masteropleiding moeten gaan volgen, betekent dit waarschijnlijk dat ze er niet meer aan beginnen. Natuurlijk kunnen mensen die niet goed zijn voorgelicht naar de rechter, maar dat kost ook weer veel tijd en geld." (HOP) / ●

Borrel Protogoras ontruimd vanwege lekkende olie

De constitutieborrel van Protogoras, dinsdag 12 september, is voortijdig stilgelegd door de TU/e-brandweer. Dit omdat er een olievat stond te lekken, wat tot valpartijen had kunnen leiden. Protogoras had het 200-liter vat cadeau gekregen van studievereniging Lucid, maar de dop zou er niet goed op gezeten hebben. Het vat stond op zijn kop.

Rond 18.00 uur, twee uur na aanvang van de borrel, ontruimde de brandweer de borrelruimtes van studieverenigingen Protogoras en Simon Stevin. De ruimtes, in W-laag, werden allebei voor de borrel gebruikt. De lekkende olie was over beide kamers verspreid door de rondwandelende borrelbezoekers. Ook lag er een spoor olie vanaf de W-hal, waar Lucid met het vat doorheen was gelopen.

Protogoras is na de ontruiming uren bezig geweest om de olie weg te schrobben, maar dit lukte niet helemaal. Daarom schakelde het BMT-faculteitsbestuur schoonmaakbedrijf ISS in, dat vorige week donderdagochtend de laatste olieresten verwijderde. Protogoras en Lucid overleggen deze week nog over of en hoe ze de kosten gaan delen. Lucid heeft excuses aangeboden voor het incident. Het Lucid-bestuur ging ervan uit dat het gele vat, voorzien van een 'biohazard'-teken, helemaal leeg was. Wat voor olie in het vat zat, was onbekend. Deze onzekerheid was ook een van de redenen om de borrel te

Het olievat. Foto: Hugo Zijlmans

beëindigen. De brandweer vreesde voor de risico's van uitdamping en inademing. Later bleek overigens dat hem om motorolie ging. Omdat de constitutieborrel halverwege is afgebroken, wil Protogoras een uitgebreidere versie van de Dies-borrel houden, op 7 december. Het bestuur van de studievereniging hoopt dat de besturen van de andere verenigingen dan nogmaals allemaal naar W-laag komen.

Constructiefouten vertragen KOE verder

Foto: Bart van Overbeeke

Het duurt nog minstens een maand voor de TU/e-gemeenschap kan rondhangen bij hangplek KOE (Kunstobject, Ontmoetingsplaats, Eindhoven), tussen Vertigo en het Auditorium. Het project was voor de grote vakantie al wat vertraagd, maar begin juli bleek dat er constructiefouten zitten in de betonnen elementen. Inmiddels zijn lassers op kosten van de leverancier bezig met de nodige aanpassingen. Volgens mede-ontwerper Joep Verheijen waren de hoekverbindingen tussen enkele staande betonplaten en de platen die daar bovenop komen te liggen, niet goed geproduceerd. "Uit zowel de horizontale als de verticale betonplaten steken aan de uiteinden lussen van staal. Deze lussen moeten zoveel mogelijk in elkaar te schuiven zijn, waarna er beton tussen wordt gestort. Maar bij de bouw kwamen we erachter dat niet alle lussen even ver uitsteken. Dit zou een te zwakke binding tussen de platen tot gevolg hebben. Dat is

natuurlijk niet de bedoeling. Zeker niet met de paar zware uitstekende stukken die in het ontwerp zitten", aldus de student Bouwkunde.

De oplossing is het verlengen van de stalen lussen door er stukken staal aan te lassen. Deze lassen voldoen aan de eisen, zo hebben de studenten van KOE vorige week zelf getest met een trekproef. Vanaf afgelopen maandag 18 september zijn lassers bezig alle dwarsverbindingen aan te passen. Verheijen verwacht dat ze dat deze week nog afronden, zodat begin volgende week het beton er tussen kan worden gestort. "Dat moet dan drie weken uitharden. We mikken nu op de Dutch Design Week van 21 oktober om de steigers weg te halen." Daarna komt er nog een zelfreinigende coating op het beton. Ook wordt er nog LED-verlichting geïnstalleerd en komt er rond het betonnen object gras. Verheijen: "Het komt goed, maar een datum voor de opening durf ik nog niet te roepen".

En hoe is het in Pretoria?

Studenten van de TU/e gaan steeds vaker voor hun studie naar het buitenland. Voor stage of voor het verrichten van onderzoek, omdat het verplicht is of omdat ze het leuk vinden. Cursorlezers kunnen iedere week over de schouder van een TU/e-student in het buitenland meekijken.

Op Blouberg kijk ik uit over Limpopo, de noord-oostelijke provincie van Zuid-Afrika. Net daarvoor heb ik een man ontmoet in zijn home-stead, een met takken omheind stukje grond waarop hij van hout en

platgestampte koeien uitwerpselen vier hutten heeft gebouwd. Trots liet hij ons zijn meest dierbare bezit zien, een platenspeler van zijn vader uit 1947. Hij had er geen platen meer voor, die waren bij zijn zoons, die op een internaat in Johannesburg zitten. In Johannesburg bezocht ik met twee (blanke) Afrikaanse studiegenoten het Apartheid-museum. Ze waren geschokt, via de door de staat gecontroleerde media hadden ze nog nooit de ware omvang en implicaties van apartheid gezien. Hoe de arme boerenbevolking na Engelse overheersing aan de macht kwam met een beleid gericht op drastische verbetering van

hun levenssituatie, ten koste van de zwarte meerderheid. Hoe ze een gescheiden leven uitdachten waarin de zwarte medemens uit hun mooie steden werd gebannen, behalve om te werken voor de blanken. Daarvoor mochten ze op een 'gepaste' afstand van de stad wonen. Zo ontstond de southwest-township Soweto bij Johannesburg. Soweto, nu een stad van 3,5 miljoen mensen, waar we met een groepje exchange-studenten onder leiding van een gids doorheen gefietst hebben. We zagen meisjes touwtje springen en kleine jongens renden een eindje met ons mee. Op een gegeven moment was het me niet meer

duidelijk wie eigenlijk de attractie was, wij of zij. De gids vertelde bij huizen welke vrijheidsstrijders er gewoond hadden en welke straten er opstanden waren geweest. De continue opstanden van de jeugd vanaf 1976 maakten het land uiteindelijk zo onbestuurbaar dat de regering onder leiding van De Klerk in 1991 de officiële onderhandelingen begon die tot de eerste democratische verkiezingen van 1994 leidden. Het is af en toe goed om te beseffen dat Mandela's inauguratie in Pretoria slechts 12 jaar geleden is. Pretoria, de hoofdstad van Zuid-Afrika, waar ik een semester mag studeren aan de University of Pretoria;

een universiteit met ruim 60.000 studenten, waar Engineering slechts één van de negen faculteiten is. Bij Industrial Engineering werd ik direct met open armen ontvangen. Docenten nemen er de tijd voor je en zijn trots als je hun vak komt volgen. Medestudenten vinden je interessant en nodigen je binnen vijf minuten uit voor een braai, hun verjaardagsfeest, of zelfs een vakantietrip. Wat dat betreft kan ik het leven van een exchange student

in Pretoria iedereen van harte aanraden. In de stad is het elke avond studentenavond en in de weekenden is er genoeg tijd om het land te zien. Een land met misschien wel de mooiste natuur van de wereld.

Arjen Beijik,
Student Technische
Bedrijfskunde

Loodzware oriëntatietocht

Bij elkaar 75 kilometer mountainbiken, hardlopen, kanoën en steppen vormden afgelopen zaterdag de hoofdmoot van de Outdoor Challenge 2006, georganiseerd door sportclub All Terrain. Tussen Oirschot en Eindhoven moesten de deelnemende teams - een kleine honderd, van elk twee man - zelf hun zien te vinden en daarnaast nog enkele special tasks uitvoeren. Zoals boogschieten en het bedwingen van een hindernis (met zwembadje) bij de Eindhovense Piazza. Met een kleine tweehonderd deelnemers is de Outdoor Challenge de grootste 'adventure race' van Nederland. Ongeveer eenderde van de deelnemers is student. Winnaar was dit jaar, net als de twee voorgaande jaren, team Salomon, bestaande uit Hoite Cannegieter en Allard Dericks - beiden geen student. Zij deden een kleine 6,5 uur over de race. Beste TU/e'ers waren, op de negende plek, Daniël Moonen en Remy van der Vlies van All Terrain.

Foto: Dierk Hendriks

WHAT'S UP?

Wie ben ik?

Is dat niet de vraag die beantwoord dient te worden in een eerste column? Hoe oud ik ben, waar ik vandaan kom en hoeveel vissen ik heb? Bij normaal publiek wel, maar studenten zien volgens mij veel liever een andere vraag beantwoord: 'wat ben ik?'. Ondergaan studenten namelijk niet zware ontgroeningen om 'wat' te worden? En als ze dan 'wat' zijn, profileren ze zich daar vervolgens ook overal mee. Wie loopt er tenslotte niet met het verenigingslogo op zijn jas rond, of met zijn bestuursfunctie op zijn borst.

Op straat zie je burgers zich al snel afvragen of studenten fulltime in een identiteitscrisis verkeren als ze weer een groep studenten in dezelfde polo zien rondlopen. Overigens ontstaat bij mij dezelfde wedervraag als het volk massaal is los gelaten en er op Stratumseind alleen nog maar rood-witte mannen met 'Kezman' op hun rug te bekennen zijn. Hoe komt het eigenlijk dat academici in spe zich pas op hun gemak voelen als ze door anderen eenvoudig in een hokje te plaatsen zijn? Is het tijdens de intro met de bierlepel ingegoten, toen we als een stelletje schapen met hetzelfde shirt rond liepen en enkel op deze manier konden onthouden bij welke opleiding we hoorden? Of komt het doordat studenten multidisciplinair zijn en al hun rollen niet meer uit elkaar kunnen houden, doordat ze zowel columnist als voorzitter van De Club zijn en daarnaast óók nog eens actief bij de roei-vereniging? Wat de oorzaak ook mag zijn, het belangrijkste van een vraag is zijn antwoord. Dus wat ik ben? Nu even columnist.

Durand Rekko is student Technische Bedrijfskunde.

Een luie sport waarbij je ontzettend kan zweten

Vorige maand is de Taiji-vereniging voor studenten met de naam Qi Dao officieel van start gegaan. De club telt achttien leden, die zich allemaal bezighouden met het onder de knie krijgen van de 37 basis-houdingen van Taiji. Klinkt misschien niet echt uitdagend, maar wie het eenmaal een beetje beheerst, zit beter in zijn vel, heeft meer controle over zijn lichaam, minder stress en minder kans op rsi. Zeggen de oprichters van Qi Dao in ieder geval.

Iedereen heeft de beelden wel eens gezien. Groepen Chinezen die samen ergens op een plein in alle vroegte van de ene pose in de andere over gaan, vloeiend en synchroon. Dat is nou Taiji. Het ziet er allemaal heel rustig en vredig uit. Maar het kan je bakken met energie kosten, blijkt op de training

van Qi Dao, in het sportcentrum. Na goed een half uur bezig te zijn met het oefenen van de poses zijn sommige van de Taiji'ers kletsnat bezweet. Volgens Ernest Laman, secretaris van Qi Dao, is het zeker in het begin niet makkelijk om je lichaam in de juiste posities geplooid te krijgen, omdat de houdingen soms extreem zijn. Het kan gepaard gaan met heftig trillende en verzurende spieren. "Maar uiteindelijk bereik je een staat waarin je ontspannen kunt blijven staan," vertelt Laman. "Je probeert die houdingen zo ontspannen mogelijk te doen", voegt voorzitter Tamara Derksen toe. "Het is eigenlijk een heel luie sport."

Een echt competitie-element heeft Taiji niet. Het gaat volgens de oprichters van de club om het leren wat je lichaam kan en hoe je het het beste kan gebruiken. "Je raakt er echt

De training van Qi Dao.
Foto: Bram Saeys

spanning en stress door kwijt", aldus Derksen. Toernooien of wedstrijden zal Qi Dao niet organiseren. Wel workshops, vier dit jaar. De club hoopt daarmee ook nieuwe leden te trekken en door te groeien naar een ledental

van 25, over een jaar. Taiji. Alweer een nieuwe modegril, zal menigeen wellicht denken. De Taiji'ers zelf denken daar anders over. De sport zou 's werelds grootste sport zijn, met honderden miljoenen beoefenaars. En

nieuw is het zeker niet; Taiji bestaat al eeuwen. Laman: "Ik had twee jaar terug op de wervingsdagen een interview met een recruiter. Die vroeg: 'Taiji, was dat niet twintig jaar geleden in?'"/ ●
Meer info: www.qidao.nl.

Naam van de club: Zweefvliegclub Eindhovense Studenten (ZES)
De sport: Zweefvliegen
Jaar van oprichting: 1963
Het ledental: 90
Beste prestatie: Jaarlijkse organisatie Nederlandse Studenten Kampioenschappen Zweefvliegen

Wie in een weiland terecht komt, moet trakteren op bier. Het typeert de studentikoze sfeer bij de Zweefvliegclub Eindhovense Studenten (ZES). "Elders zijn ze duurder en daar hebben ze vaak betere vliegtuigen", vertelt ZES-lid Jan Willem Heinen, student Technische Bedrijfskunde aan de TU/e. "Wij hebben een minder goede kist, maar het is wél gezelliger." Het lidmaatschap van de vereniging kost 254 euro en daarvoor kun je het hele jaar door vliegen en les volgen. De instructeurs zijn veelal afgestudeerde ZES-leden die zijn blijven

plakken bij de vereniging. "Ongeveer de helft van onze leden is afgestudeerd", vertelt secretaris Joost Driessen. De tijd die het kost om een vliegbrevet te halen, is ongeveer vijf tot zes jaar. "Daarom mogen de leden ook na hun studie bij de vereniging blijven. Zodat ze les kunnen geven." Gratis, uiteraard. Dat doen ze volgens Driessen graag, want bij ZES vinden ze altijd "een gezellige, studentikoze bende".

De club heeft een eigen studentenhuis, maar er hangt beslist geen corporale sfeer. Iedereen is welkom, zoals ook iedereen zonder al te grote handicaps kan leren vliegen. "Je moet wel door een medische keuring, maar als je armen vastzitten, kom je daar wel doorheen", lacht Heinen. Wel kost goed leren vliegen veel tijd. Met een of twee uurtjes per week kom je er echt niet. Wie meer wil dan vliegen met een instructeur, moet rekening houden met een of twee dagen vliegen per week. ZES is eerder een gezellig opleidingsinstituut dan een prestatiegerichte vereniging. De leden vertellen enthousiast over het jaarlijkse zomerkamp ergens in Europa, de huisfeesten en introkampen, maar kunnen zo snel geen 'grote prestatie' van de club bedenken. "We hebben nu eenmaal geen prestatiekist", legt

Heinen uit. "Dus vliegen we meestal in de laagste klasse. Maar Ronald Termaat, een van Nederlands beste zweefvliegers, heeft nog bij ZES gevlogen." "Kist", zo noemen de zesleden hun vliegtuig graag. Het woord doet denken aan jongensachtige knullen - en stoere meiden natuurlijk - die dolgraag sleutelen aan hun gevleugelde hobby. Voor veel leden gaat dat inderdaad op en dat is maar goed ook, want iedereen moet 's winters tenminste vijf dagen op-

draven voor groot onderhoudswerk aan de vloot. Het motto van ZES, 'Why walk when you can fly?' is makkelijk uit te leggen. "Vliegen geeft een gevoel van vrijheid, je kunt overal heen gaan", zegt Heinen. "Zodra je van de lier afgekoppeld bent, zweef je zo'n vijfhonderd meter hoog in de lucht. Als ik dan solo vlieg en ik zit op de goede hoogte, is er een totale rust in het vliegtuig. Je kunt alles vergeten. Ik denk dat je jezelf dan als een soort vogel kunt zien."

De uitvinding en de garagebox

Het is altijd afwachten wat het succes van een patent zal zijn. Wie door het archief van de universiteit bladert komt veel hoopvolle aantekeningen tegen van ontdekkingen die de potentie hebben een commercieel succes te worden. Maar: het antwoord ligt in de toekomst.

Zo ook bij de vindingen van dr.ir. Peter van Hoof (56) van de faculteit Bouwkunde. Eind jaren zeventig en begin tachtig kreeg hij prijzen voor ideeën en prototypes die hij nu omschrijft als 'kinderlijk eenvoudige oplossingen'.

Van Hoof was adviseur bij bouwopdrachten. Zijn reputatie hing af van de kwaliteit van het gebouwde en de toenmalige meetmethodes waren in zijn ogen onvoldoende. Daarom ontwierp hij een nieuwe manier van meten – een verbeterd schietlood. De innovatie werd voorgedragen bij het vakblad Bouwwereld.

Hij kreeg een onderscheiding en de wereld leek aan zijn voeten te liggen. Een patent werd aangevraagd en verkregen, en het apparaatje werd onder licentie gemaakt bij Ahrin in Rijswijk. Dat bedrijf wilde er duizend stuks per jaar van verkopen. Voor een licentie betaalde het jaarlijks aan Van Hoof een bedrag van tienduizend gulden. De planning was om er misschien wel een decennium mee door te gaan. Toch kwam er een kink in de kabel. Ahrin veranderde op eigen initiatief het ontwerp van de bouwkundige en de kwaliteit van het apparaat ging verloren. "Ze hebben mijn geesteskind om zeep geholpen." De overeenkomst werd verbroken en Van Hoof

ging zelf aan de slag met zijn vinding. In tien jaar tijd verkocht hij er enkele honderden, vanuit twee garageboxen waarin hij zelf de enige arbeider was.

Een jaar later, in 1980, werd weer een wedstrijd uitgeschreven bij het blad Bouwwereld. Weer zond Van Hoof in en weer was het raak. Weer met een methode om beter te meten in gebouwen. En weer staat er in TH-berichten een artikel waaruit de verwachting spreekt dat de bouwkundige een zakelijke klapper staat te wachten.

Dit keer is het inderdaad raak. Niet zozeer commercieel, als wel in het belang van zijn vinding.

Zijn systeem 'met gaatjes in de vloeren' wordt inmiddels op alle bouwplaatsen in Nederland gebruikt. De materialen verkoopt hij nog steeds in zijn eentje vanuit een werkplaats. "Heerlijk om daar mee bezig te zijn." De meetmethode is in Zwitserland terechtgekomen en ook daar ontbreekt het op geen bouwplaats. Zesentwintig jaar na de vinding is het onontbeerlijk in twee landen. Daarom gaat Van Hoof nu kijken of hij het naar nog meer landen kan brengen. Hij levert er twee werkdagen aan de TU/e voor in. Mocht het een financieel succes worden, dan heeft hij nog een map vol met vindingen die smeken om uitgewerkt te worden. Allemaal ideeën die mogelijk grote veranderingen in de bouw teweegbrengen. Het was ook om die reden dat Van Hoof na twee inzendingen van Bouwwereld het verzoek kreeg om een volgende prijsvraag maar even aan zich voorbij te laten gaan. Wanneer hij weer mag, weet hij zesentwintig jaar later niet.

Uitmuntende mokkels

"Waar zijn al die mannen gebleven?", schreven vijf studentes Industrial Design triomfantelijk naar Cursor. Zij behoren tot een groep van acht personen die hun ID-bachelor onlangs nominaal afrondden. "Toen we met ongeveer honderd eerstejaars begonnen, waren we maar met twaalf meiden", jubelt Linda de Valk. Van twaalf naar ruim zestig procent. Ra, ra, hoe kan dat? De ervaringsdeskundigen zelf laten er geen twijfel over bestaan: ID-mannen zijn laffe lamballen zonder ruggegraat, slappe losers die afhaken zodra het aankomt op doorzettingsvermogen en discipline. "Zij zeggen dat het door onze vrouwelijke charmes en de korte rokjes komt", snuift Roanda Steba verontwaardigd. "Ja, dat slaat echt nergens op", vindt Annegien Bruins Slot. "Ons hele afstudeercomité was homo!" Hoezo, 'Women in science'? Dat ze die mannen eens een schop onder de kont geven! Hen planning, tucht en discipline bijbrengen, typische eigenschappen van vrouwelijke studentes, vinden de ID-meisjes.

De interesse van Cursor is gewekt. En eh, hoe kenmerkt zich het 'typisch vrouwelijke' design? De ID-meisjes beginnen te kakelen van enthousiasme. "Wij zijn meer gericht op vormgeving", zegt Linda plechtig. "Klopt", giechelt Floor Mattheijssen, "als het niet hoeft, dan zijn we niet te vinden in het Elektrolab, hoor." Haar vriendinnen beginnen te kreunen bij het idee alleen al. Al die ingewikkelde apparaten! Irene Joris glimlacht bevallig. "Snap je, wij hoeven niet zo nodig te solderen."

Minder techniek, meer vorm. Interessant, vindt Cursor. "Het gaat er natuurlijk niet alleen om of iets roze of rood is", ratelt

Roanda verder, en ze trekt haar roze blousje met rode stippen parmantig recht. "Het gaat er ook om hoe het materiaal áánvoelt!" Dat komt nog veel te weinig aan de orde, vinden de meisjes.

Cursor lust er pap van. Hoog tijd voor nieuwe 'topopleidingen': 'minors voor uitmuntende mokkels'. Vol vrolijke vrouwen als Linda en Roanda. En óf dat studenten trekt: poes in het bakkie!

Effe zeuren

/Fred Steutel

What noise annoys an oyster, wie weet waar Willem Wever woont, en wat beweegt Bruno Bruins? De antwoorden op de eerste twee vragen luiden: 'Willem Wever woont wijd weg' en 'any noise annoys an oyster', maar wat beweegt Bruno Bruins? Brave burgerzin, blinde ambitie?

Mr.dr.s. Bruno Bruins is de opvolger van Mark Rutte als staatssecretaris van - onder meer - hoger onderwijs. Niet dat hij daar verstand van of belangstelling voor heeft, maar hij is zeer verguld dat hij "een jaartje ervaring kan opdoen". Een man met een missie!

Bruins is net als zijn voorganger, die onlangs tot hoger heerlijkheid is geroepen, begonnen bij de JOVD, de jongensclub van de VVD. Verder is Bruno dol op muziek en op lekker eten. Blijkens zijn Haagse cv rekt hij tot lekker eten ook spekkoek, een melige versnapering met sterk koloniale connotaties; maar nou ja, aan bijna iedereen is wel een steekje los. Zijn muzikale droom is "meespelen in de band van Chaka Khan". Wat hij speelt, zelfs of hij iets speelt, wordt niet duidelijk - in je dromen is natuurlijk alles mogelijk. Voor de TU/e heeft BB een belangrijk pluspunt: hij weet alles van tunnels. Toen de Haagse tramtunnel lekte, heeft hij daar als een vollerde Hansje Brinkers zijn vingertje ingestoken en sinds die tijd is de tunnel droog. Bruins wordt daarom door Hagenezen wel Bruno Brinkers genoemd. Nu hij Den Haag verlaat zal er van de te bouwen Hubertustunnel wel niks terecht komen, maar mocht onverhoopt onze binnenkort te openen Quadriviumtunnel (waarover volgende week meer) lek raken, dan hebben wij een weledelgestrengte en -geleerde bewindsman om ook dat lek te dichten.

Ik verwacht dat Bruins zowel voor mooie muziek als voor lekker eten een geregelde gast zal zijn in onze Zwarte Doos - klinkt als een scheldwoord voor donkere vrouwen. Genoemde doos schijnt trouwens ook af en toe te lekken. Repareert-ie vast ook, voor een stukje spekkoek.

Any noise annoys an oyster en Willem Wever woont wijd weg. Maar wat beweegt staatssecretaris Bruno Bruins?

GEERT en BEERT

door Ruben Libgott
www.geertenbeert.nl

